

יום העצמאות ה-67 למדינת ישראל, תשע"ה

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-52

**בסימן קיבוץ גלויות: "וקבצתי אתכם מכל-הארצות והבאתי
אתכם אל-אדמתכם" (יחזקאל ל"ו, כ"ד)**

אוגדן מסכם

מרכז החידון: רס"ן הרב אשר מולד
עורך ומפיק החידון: רס"ן (במיל') שאול דוד
רכז הפקה: סגן אביעד חזני
מחבר השאלות: מר נריה פנחס

יוצא לאור על ידי
מפקדת קצין החינוך והנוער הראשי
בפיקודו של קצין החינוך והנוער הראשי
תא"ל אבנר פז-צוק
יו"ר ההנהלה העולמית

הנשיאות

מר נתן שרנסקי | יו"ר הסוכנות היהודית ויו"ר הנשיאות

מר אברהם דובדבני | יו"ר ההסתדרות הציונית

מר אפי שטנצלר | יו"ר קק"ל

מר עמיקם סבירסקי | יו"ר האגף הבטחוני חברתי במשרד הביטחון

תא"ל הרב רפי פרץ | הרב הראשי לצה"ל

מר אלן הופמן | מנכ"ל הסוכנות היהודית

גב' מיכל כהן | מנכ"לית משרד החינוך

גב' בת גלים שאער | נציגת משרד החינוך

השופטים

חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין | יושב-ראש הכנסת ויו"ר חבר השופטים

גב' עמליה חיימוביץ' | מנהלת מחוז מרכז במשרד החינוך

ד"ר יהושע אדלר | נציג ההנהלה העולמית

מר נריה פנחס | מחבר השאלות

רס"ן הרב אמיתי טובול | רב אוגדה עזה

סגן אביעד חזני | מזכיר חבר השופטים

מנחה | הד"ר אבשלום קור

תוכן עניינים

7	דבר מרכז חידון התנ"ך העולמי - רס"ן הרב אשר מולד
	סדר ברכות
10	ברכת ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו
12	ברכת יו"ר הסוכנות היהודית, מר נתן שרנסקי
14	ברכת קצין החינוך והנוער הראשי, תא"ל אבנר פז-צוק
17	נוהל ותקנון חידון התנ"ך העולמי ה-52
27	נציגי הנוער - חתני הארץ והתפוצות
31	תמונות מחידון התנ"ך והמחנה
37	חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ה
85	חידון מוקדם בכתב
103	הזוכים בחידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ה

דבר מרכז חידון התנ"ך העולמי: רס"ן הרב אשר מולד

זכות גדולה עבורי להיות שותף ולרכז את המפעל החשוב של חידון התנ"ך העולמי. השנה, בחרו חברי ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי את "קיבוץ הגלויות" כנושא מוביל לחידון ואת הפסוק המלווה: "וקבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם" (יחזקאל לו', כד').

לנגד עינינו, מתרחש נס גלוי, לאחר כאלפיים שנות גלות, עם הכרזתה של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי לפני ששים ושבע שנים, שב עם ישראל לארצו.

מארבע קצוות תבל, נקבצים ובאים יהודים. שפות שונות, מנהגים שונים, תרבויות מגוונות אך כמיהה אחת - לשוב לציון ולבנותה.

נחל הזורם אל הים נוהרים היהודים לארצם. "שאי סביב עיניך וראי" קורא הנביא אל בירת ישראל "כולם נקבצו באו לך, בניך מרחוק יבואו ובנותיך על צד תאמנה" (ישעיהו ס', ד').

בתוך תוכו של כל יהודי מפעמת רוח ארצישראלית - קול פנימי הקורא לו לשוב הביתה אל ארצו, הארץ המובטחת, ארץ ישראל.

יפה ביטא את הקשר שבין ידיעת התנ"ך לתופעה מיוחדת זו, ראש ממשלתנו הראשון דוד בן-גוריון:

"התנ"ך הוא מקור המקורות של היהדות, תפארת מורשתה ותוחלת עתידה, הספר המנחה והמדריך חיי עם ישראל לדורותיו, המחבר יחדיו בהרמוניה את המולדת הרוחנית של מעלה עם ארץ המולדת של מטה... היצירה הגדולה ביותר של העם היהודי... הביטוי העליון של ייחודנו... ובלי ידיעת התנ"ך לא תיתכן ידיעת עצמנו, ידיעת מקורנו, רוחנו, יעודנו ועתידנו".

לומדי התנ"ך וודאי מזהים את מרכזיותה של ארץ ישראל וייחודו של העם היושב בה וחשים את החיבור השורשי, הפנימי והעמוק שביניהם.

פשוט לי כי זכו המתמודדים היקרים לחוש בכך ומאמין אני שנוכח אנו להתבשם מידיעותיהם.

חג עצמאות שמח!

סדר הברכות

ברכת ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו

ברכות לשני הזוכים. ברכות לכולם. לכל המשתתפים. אלופי התנ"ך.

ברכות לך, אייל, אני לא יכול להגיד הבנימין שבחבורה, אתה האייל שבחבורה. הפלאת לעשות, אתם בקיאים בתנ"ך וזה דבר שהוא יסוד מוסד בקיום המתמשך של עם ישראל. אני באתי לכאן מבית הנשיא, שבו התקיים טקס הוקרה למאה עשרים חיילים וחיילות, קצינים וקצינות מצטיינים מכל זרועות צה"ל.

אתם יודעים שכל חייל שנשבע אמונים למדינה מקבל לצד הרובה ספר תנ"ך. התנ"ך הוא מקור כוחנו, הוא סוד קיומנו הוא המעיין הצלול של זהותנו. בני, שהזכרתי אותו קודם, היה כאן סגן שני לחתן התנ"ך העולמי הוא כיום חייל, אבל כשמתאפשר בחופשה אנחנו יושבים יחד וקוראים בתנ"ך ולומדים את פרשת השבוע. אני יכול להגיד לכם שאנחנו תמיד חורגים הלאה. אנחנו לא רק קוראים את הפרשה ואת ההפטרה גם קוראים מה שנקרא 'פרקים נבחרים'.

כל פעם שאני קורא, זה קורה כמעט כל שבת, אני מחכים לעומקם של דברים. דברים שהם אוניברסאליים, דברים שהם ייחודיים לעמנו, דברים שהם בני אלמוות מבחינת טבעו של האדם והקשר שלנו לאלוהים. אני רואה בזה באמת מקור מים חיים, וחשוב לי שכל נערנו נערוטינו, ילדנו בנותינו ישאבו מן הבאר הזאת.

לכן יזמתי בבית ראש הממשלה את חוג התנ"ך על שם חמי, אביה של רעייתי שרה, שמואל בן ארצי ז"ל. הוא היה חוקר תנ"ך דגול, סופר ומשורר, אבל קודם כל חוקר תנ"ך ואוהב תנ"ך, שלימד חוג תנ"ך במשך עשרות שנים, חוג שנמשך הכי הרבה זמן מכל החוגים הללו בארץ. הוא גם היה חבר בחוג התנ"ך הראשון של דוד בן גוריון, ראש הממשלה הראשון.

לכן אני מבקש לקיים את המסורת הזאת, ואני מבקש, כפי שביקשתי משרי החינוך בישראל, ואבקש משר החינוך הבא להנחיל את התנ"ך כתוכנית יסוד בתוכנית הלימודים של תלמידי ישראל.

עכשיו אני מבקש לומר מילה על הנושא שלשמו התכנסנו כאן - קיבוץ הגלויות. מדינת ישראל לא הייתה יכולה להתקיים אלמלא העלייה המבורכת מכל קצות תבל. זהו המסד המרכזי של הציונות, שחרתה על דגלה את השיבה לציון ורואה בישראל את ביתם של כל יהודי העולם. היום הרי ברור לגמרי שזהו הבית. זהו המקום שבו יהודי יכול ללכת ברחוב ולומר 'אני יהודי' "Je suis juif". פה.

איננו מבטלים את אחריותם של ממשלות שונות בעולם לדאוג לביטחונם של אזרחיהם היהודים, אבל אנחנו אומרים ליהודי העולם זה הבית. זה הבית שלנו. זה הבית שלכם.

מאיפה לקחה הציונות את הערך הזה של קיבוץ גלויות? מהתנ"ך. מחזונות הנביאים על קיבוץ נידחי ישראל במולדתנו ההיסטורית, ממזרח וממערב. מצפון ומדרום. והנבואות הללו, שכל פסוק בהם חובק אלפי שנים, מתגשמות לנגד עינינו.

לפני קום המדינה סיסמתנו הייתה 'מדינה עברית עליה חופשית' כי היא לא הייתה חופשית. אבל עם קבלת העצמאות שלנו לפני 67 שנים נפתחו שערי הארץ לעלייה והיא אינה פוסקת לרגע עד לרגע זה.

יעיד על כך יו"ר הכנסת, יולי אדלשטיין, מסורב עלייה. יחד עם כל חבריי כאן, ונתן שרנסקי, גיבור ישראל גם הוא. יעידו על כך כל חבריי השופטים וכל מכובדי שהובילו את נס העלייה.

לכן, אני מבקש לומר שכל גל עלייה נתן תרומה אדירה, אדירה להתפתחות הארץ, לכן אני מבקש לקרוא גם לכם הצעירים שנמצאים כאן שבאו מארצות התפוצות. אני מבקש לומר לכם כך: סעו הביתה כרגע, ספרו על חוויות הביקור בארץ, ועל חוויות החידון הזה. ואחר כך אני מבקש, חזרו אלינו לארץ ישראל. עלו למדינת ישראל. אנחנו מחכים לכם בזרועות פתוחות.

תודה רבה לכם,

ברכות לזוכים.

המשיכו ללמוד תנ"ך, וליישם את מה שכתוב בו.

חג עצמאות שמח.

ברכת יו"ר הסוכנות היהודית, מר נתן שרנסקי

כבוד קצין חינוך ראשי אבנר פז צוק, כבוד יו"ר כנסת ישראל, ידידי לנשק מר יולי אדלשטיין, כל השופטים, כל הקולגות שלי מהמוסדות הלאומיים וכל המשתתפים.

עשינו אתכם הרבה "סלפי" בימים האחרונים, עם רוה"מ ועם נשיא המדינה, אבל עכשיו הגיע הזמן לעבוד.

לפני שתתחילו לעבוד, אני רוצה לומר כמה מילים על הנושא של היום: "וקיבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם". "קיבצתי", "הבאתי", מיהו שעשה את זה? העניין ברור - זהו הקב"ה. אבל לפני הרבה שנים, כשהתחלנו את המאבק לעליה לישראל מברית המועצות, רובנו לא ידע את ה'. לא ידענו הרבה דברים, אבל כן ידענו שיש מדינת ישראל שמוכנה לשלוח מטוסים לקצה העולם בשביל להביא אותנו אליה. גילינו שיש עם יהודי מפוזר בכל העולם אבל מוכן להתגייס ולהגיע לפה יחד איתנו. התחלנו ללמוד במחתרת את ההיסטוריה של העם היהודי והחלטנו שזו ההיסטוריה שלנו. כל זה נתן לנו כוח להילחם.

וקרה כך, שאשתי עלתה לישראל הרבה לפני. היה לה מזל: היא הכירה את הרבנית חנה טאו ז"ל והיא לימדה אותה שיש תוכנית אלוקית, קיבוץ גלויות, ושהיא ובעלה, וכל אסירי ציון וכל פעילי העליה, כולנו כולנו חלק מהתוכנית! אין ספק שזה נתן לה הרבה ביטחון עצמי והרבה כוח להילחם, לדרוש, לחכות. אבל כאשר 12 שנה לאחר מכן הצטרפתי אליה, עלה בינינו ויכוח: למה אנחנו פה? מי הביא אותנו? הקב"ה עם התוכנית שלו? או המאבק שלנו, המאבק שהיה בעצם של כל עם ישראל? כמובן, ברוח המצווה של שלום בית, שהיא מבין המצוות הכי חשובות שישנן, הגענו מהר מאד לנוסח מוסכם, כמו במשא ומתן קואליציוני. הנוסח אמר: יש תוכנית אלוקית, אבל מי עולה לישראל? מי שבוחר להיות בתוכנית, ומי שמוכן להילחם בשביל להיות חלק בתוכנית.

למה אני מספר את כל זה? כי השנה, הנוסח המוסכם שלנו רלוונטי במיוחד. השנה, מיום העצמאות הקודם ועד היום, עלו לישראל יותר מ 32,000 יהודים. קודם כל זה גידול מאוד משמעותי, ענק, כמעט 40% בהשוואה לשנה שעברה. אבל יש דבר נוסף מאוד מאוד משמעותי: מהו ההרכב של העולים? אתם יודעים, בשפה המקצועית של הסוכנות היהודית תמיד מדברים על "עליית הצלה" ו"עלייה מבחירה חופשית".

כמובן שגם השנה יש פליטים. כל יום אנחנו מוציאים משפחות מאזור הקרבות במזרח אוקראינה ומביאים אותן לישראל. כל חודש יש איזושהי משפחה במזרח התיכון שמחפשת מקלט בישראל ואנו מביאים אותה לכאן. זוהי עבודה חשובה מאוד. אבל זו השנה הראשונה בתולדות עם ישראל שבה רוב העולים באו מהעולם החופשי ובאו כתוצאה מבחירה חופשית! זה אנשים שהייתה להם אפשרות לנסוע נניח לפריז, רומא לונדון, או למונטריאול, מיאמי או מלבורן, והם בחרו לעלות למדינת ישראל. ואני שואל אותם: "למה?" אתם הרי יודעים איך רוב הישראלים אומרים: "מה אתה השתגעת?" בזמן המלחמה, ב"צוק איתן", כאשר היו נופלים טילים על כל עיר ועיר, הגיעו יותר מ-5000 עולים. וחלק גדול מהם הלכו ישר למקלטים! אז אני שאלתי אותם: "למה?" והם אמרו: "חשבנו, בדקנו, עשינו השוואות, ביקרנו בישראל והחלטנו שכאן ליהודים יש חיים הרבה יותר משמעותיים! כאן אנחנו מרגישים את עצמנו הרבה יותר חופשיים להגיד מה שאנחנו רוצים! כאן חברה הרבה יותר אופטימית מאשר במדינות אחרות! כאן חברה מאוד יצירתית!" כאן יש חיים מעניינים וחופשיים, מלאי משמעות. זה מה שאנשים מחפשים וזה מה שהם מוצאים כאן. ואז ישראל הופכת למקלט, ולא רק למקלט - אלא למגנט שמושך אנשים.

לכן אני מציע היום לשים בצד ליום אחד את כל הציניות שלנו, את כל הביקורת החריפה והמוצדקת שיש לכל אחד מאתנו על תופעה כזו או אחרת בחברה שלנו, ולהסתכל על החברה שלנו בעיניים של אותם עולים שבחרו להיות חלק מהתוכנית האלוקית.

וקיבצתי אתכם מכל המדינות והבאתי אתכם לארץ ישראל - חג עצמאות שמח לעם ישראל!

ברכת קצין חינוך ראשי, תא"ל אבנר פז-צוק

כבוד ראש הממשלה בנימין נתניהו ורעייתו,
כבוד יושב ראש הכנסת ויושב ראש חבר השופטים ח"כ יולי אדלשטיין,
יו"ר הסוכנות היהודית ויו"ר הנשיאות מר נתן שרנסקי,
מכובדי חברי הנשיאות וחבר השופטים,
שרים, חברי כנסת,
ראש עיריית ירושלים,
מפקדים, חיילים, משפחות,
הצופים בבית ובקהילות היהודיות בעולם,
ובראש כולם, כמובן אתם המתמודדים - נציגי מדינת ישראל וקהילות יהודיות בעולם
שהגעתם ליום מרגש זה, גמר חידון התנ"ך לנוער
מכובדי כולכם!

חידון התנ"ך הפך עם השנים לאחת המסורות היפות של חג העצמאות הישראלי.
כמיטב המסורת, אנו מקיימים את החידון בפעם החמישים ושניים כאן בירושלים, בירת
מדינת ישראל, העיר אליה ערגו במשך אלפיים שנה יהודים בכל כנפות תבל.

עלי מוהר, בשירו השיירה, כתב :

בְּלִשׁוֹנוֹת רְבוֹת מְסֻפּוֹר דְּבַרְנֵנוּ
וְזֶה אֶת זֶה כְּמַעַט בְּפֶלֶל שְׁלֵא הַפְּרָנֵנוּ
וּמְקוֹמוֹת רָבִים מְאֹד עֲזָבָנוּ
וְרַק מְקוֹם אֶחָד רְצִינוּ וְאֶהְבְּנֵנוּ
וְאֶל הָאָרֶץ, אֶל הָאָרֶץ בָּאנוּ.

השנה, נושא החידון הוא 'קיבוץ גלויות' והפסוק שנבחר מספר הספרים הוא מתוך נבואתו של הנביא יחזקאל בפרק ל"ו: "וּקְבַצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל-הָאֲרָצוֹת, וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל אֶדְמַתְכֶם". הנביא יחזקאל, שהוגלה מישראל והתגורר בבבל, הוא אחת הדמויות המקראיות הספרותיות ביותר. נביא-משורר, נביא-אמן, שידע לצייר במילים, ידע לרקום תמונות של נבואה שהשפיעו על עם ישראל לאורך דורות. כך בחזון העצמות היבשות שלו, שליווה את התקומה הציונית בעיקר בדור שאחרי השואה, וכך גם כאן, בפסוק הישיר, הנוקב, המרגש הזה. קיבוץ גלויות, מבטיח לנו הנביא.
לקבץ את כל עם ישראל, מכל תפוצותיו, לכאן, לארץ חמדת אבות.
אתם המתמודדים הגעתם לכאן השנה, מרחבי הארץ ומקהילות בשלושים ושלוש מדינות

נוספות, להראות לנו את כישרונכם ובקיאותכם בתנ"ך. אני מסתכל עליכם וליבי מתמלא גאווה. בעצם הישיבה המשותפת הזו, כאן בירושלים, סביב ספר הספרים, יש משום קיבוץ גלויות ייחודי ומיוחד.

עומד אני כאן לפניכם כקצין החינוך הראשי של צה"ל, נציגו של צבא ההגנה לישראל, צבא העם, שמפקדיו ידעו עוד מראשית ימיה של המדינה הצעירה שאיננו צבא ככל הצבאות. צבא הבונה חוסנו משילוב של טיפוח רוח איתנה ותשתית ערכית מוצקה, יחד עם בניין הכוח. צבא שלצד ייעודו להבטיח את קיומה של מדינת ישראל ולשמור על שלום אזרחיה ותושביה, רואה עצמו מחויב לחיזוק חוסנה של החברה הישראלית. צבא ממלכתי המקפיד להישאר מחוץ למחלוקות החברתיות.

צה"ל רואה עצמו מחויב לתת הזדמנות אמיתית ושווה לכל נער ונערה בני הארץ הזאת להתגייס לשרת ולהיות חלק מהשליחות להגנת המדינה. לצידם, משרתים בצה"ל אלפי עולים חדשים ויהודים מתנדבים מכל העולם, ולכולם מטרה אחת - הבטחת קיומה וריבונותה של מדינת ישראל. צה"ל עוסק רבות בטיפוח המשרתים בו כאנשים, כאזרחים וכחיילים תוך חיזוק המחויבות והשייכות למדינת ישראל ולעם היהודי.

נפרדנו זה מכבר מאתוס 'כור ההיתוך', אולם כאז כן היום - צה"ל כצבא העם הוא אחד המקומות המרכזיים בהם נפגש הצעיר הישראלי עם אנשים השונים ממנו, בין אם עולה חדש הוא ובין אם ותיק, בין אם מהמרכז או מהפרפריה, משתייך הוא לרוב או למיעוט, לומד הוא להכיר ולכבד את האחר.

השירות המשותף מגשר על פערים, מוריד מחיצות, מנפץ דעות קדומות ואורג רקמה אנושית אחת המורכבת מפסיפס של אמונות, דעות, מנהגים, תפיסות עולם ומסורות. מודל צבא העם וממלכתיות הצבא תורמים לאחדות ומחזקים את החוסן הלאומי. לצערנו, החברה הישראלית, גם ביום עצמאותנו ה-67, עדיין שסועה ומרובת מחלוקות. אם חפצי חיים אנו כאומה, שומה עלינו ללכד השורות, לצמצם פערים חברתיים, ולטפח סובלנות וכבוד לאחר.

לאורך השנים עוסקים אנו במדינת ישראל ובעם היהודי לא מעט בשותפות הגורל המהווה מרכיב חשוב בזהות, בשייכות ובמכנה המשותף של כל העם היהודי. לאחר ששים ושבע שנות עצמאות, ראוי שנעסוק יותר בייעוד המשותף, נסמן יעדים חברתיים שאליהם נכון לשאוף ונחתור להשיגם על מנת לבנות כאן חברה בריאה וחזקה הנשענת על שורשים משותפים ומורשת, אך גם מתלכדת סביב ייעוד וחזון משותף. בכך נבנה מדינה שטוב לחיות בה ונבטיח את קיומה לאורך זמן.

לא רק את הפסוק המרכזי לחידון השנה העניק לנו הנביא יחזקאל, אלא גם תקווה. את ה-תקווה, התקווה בהא הידיעה. את ההמנון שלנו. הנביא יחזקאל לא חיבר את התקווה, היה זה כידוע נפתלי הרץ אימבר. אימבר, כמוכם מתמודדים יקרים, היה תלמיד חכם, הוא הכיר את התנ"ך היטב. כשכתב אימבר את השיר שלימים יהפוך להמנון מדינת ישראל, הוא בעצם התכתב עם לא אחר מאשר הנביא יחזקאל.

"הנה אמרים, יבשו עצמותינו ואבדה תקוננו..." מוכיח אותנו הנביא יחזקאל בפסוק י"א בפרק ל"ז. ואימבר, בתעלול ספרותי השמור רק ליודעי ח"ן ולשולטים בתנ"ך, עונה לו במילים המוכרות כל כך לכולנו: "לא!" זועק אימבר לעם היהודי במילים נבואיות משלו: "עוד לא אבדה תקוותנו!"

ואכן, ביום הזה לפני ששים ושבע שנים ביום הקמת מדינת ישראל נכתב במגילת העצמאות:

לאחר שהגלה העם מארצו בכוח הזרוע, שמר לה אמונים בכל ארצות פזוּריו, ולא חדל מתפלה ומתקנה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חרותו המדינית.

נחזור לשירו של עלי מוהר - השיירה :

ומכל הגלות
ועם כל הבעיות
עם נוצר וארץ קמה
ושפה אשר נרדמה
שוב התחילה מתעוררת
ומדברת ומדברת
מסביב יהם הסער
רב הקשי והצער
אבל יש על מה לשמח
יש עוד אמצ, יש עוד פח.
איה ישראל צומחת מסבינו
היא חזקה יותר מכל חסרונותינו

היום יום העצמאות תשע"ה יש לנו מדינה חזקה ופורחת, אך לפנינו עוד אתגרים רבים. האימונים על ביטחוננו לא נעלמו, גם אם שינו צורתם. בנוסף, לפנינו עוד כברת דרך משמעותית בכל הקשור לחיזוק החוסן החברתי ולחיזוק האחדות הפנימית. פונה אני אליכם בני הנוער שבהם התברכנו. אתם תקוותנו. אתם עתידנו. עכשיו תורו של הדור שלכם להגן על המדינה, להמשיך במלאכת פיתוח ובניין הארץ, ולטפח חברת מופת במדינתנו היהודית והדמוקרטית. האחת שאין שנייה לה.

ברצוני להודות לכל שותפינו להפקת אירוע ייחודי זה:

משרד החינוך,

הסוכנות היהודית,

הקרן הקיימת לישראל,

ההסתדרות הציונית,

ולמשרד הביטחון.

תודה למפיק, איש חיל החינוך והנוער, שאול דוד, ולמנחה האירוע ד"ר אבשלום קור.

בהצלחה לכם המתמודדים

וחג עצמאות שמח לכל עם ישראל!

נוהל ותקנון: חידון התנ"ך העולמי ה-52

מבוא

התנ"ך הוא יסוד קיומנו כעם. בו מצויה זכותנו על ארץ ישראל. הוא קושר אותנו לעברנו ובו תקוותנו לעתיד.

התנ"ך הוא התשתית התרבותית לכלל ישראל כולו על פלגיו, גונויו ועדותיו.

החינוך היהודי בארץ ובתפוצות מבוסס בראש ובראשונה על התנ"ך. כל סוגי החינוך היהודי רואים בתנ"ך את מקורם העיקרי. מתוך ספר הספרים הם יונקים את עקרונותיהם ואת השקפות העולם הדתיות והחברתיות בעם ישראל.

חיזוק ועידוד הלימוד והעיון בתנ"ך הוא חובה ראשונה במעלה של כל מערכות החינוך היהודי בכל אתר ואתר.

חידון התנ"ך משמש אמצעי מצוין להעלאת חשיבות התנ"ך וקרנו בעיני הציבור בכלל, ובעיני הדור הצעיר בפרט.

חידון התנ"ך מתקיים ביום העצמאות למדינת ישראל.

א. המטרות

- להרחיב את חוגי הלומדים וההוגים בתנ"ך בקרב הנוער היהודי בעולם בכלל ובקרב הנוער בישראל בפרט. לקרב אותם לאהבת עם ישראל, ארץ ישראל, ומורשת ישראל.
- לסייע בטיפוח ערכים חינוכיים ברוח המורשת הנבואית ולהאיר את מקורות הלשון העברית.
- להוסיף מימד רוחני לחגיגות יום העצמאות של מדינת ישראל, וכלל ישראל.
- לעודד מפגש חינוכי לימודי בין בני הנוער היהודי מן הארץ והתפוצות.

ב. ההנהלה העולמית

בהנהלה העולמית מיוצגים גופים ממלכתיים לאומיים אלה:

- משרד החינוך- מינהל חברה ונוער
- משרד הביטחון- האגף הביטחוני חברתי
- מפקדת קצין חינוך ונוער ראשי
- הרבנות הצבאית הראשית
- הסוכנות היהודית לארץ ישראל - המחלקה לחינוך יהודי ציוני
- ההסתדרות הציונית העולמית
- הקרן הקיימת לישראל- אגף לחינוך ולנוער
- מרכז עולמי לתנ"ך, עמותה יהודית להפצת ידע התנ"ך
- ארגון נח"ת (נוער חובב תנ"ך)

ההנהלה העולמית תיוצג ע"י:

- משרד הביטחון - 4 נציגים
 - משרד החינוך - 4 נציגים
 - הסוכנות היהודית לארץ ישראל - 3 נציגים
 - הקרן הקיימת לישראל - 2 נציגים
 - ארגון נח"ת 1 - משקיף
 - עמותה יהודית להפצת ידע התנ"ך - 1 משקיף
- ההנהלה העולמית תתכנס לפחות 4 פעמים בשנה. החלטות ההנהלה ייקבעו בהצבעות רוב.
- ניהול החידון וריכוזו יהיו באחריות מפקדת קצין חינוך והנוער הראשי. קצין חינוך והנוער הראשי הוא יו"ר ההנהלה העולמית.
- לישיבות ההנהלה העולמית יוזמנו, לפי הצורך נציגים הקשורים בביצוע החידון כגון: תקשורת, מרכז מחנה התנ"ך וכו'.
- כמו כן ישתתפו בישיבות ההנהלה ויוסיפו מידיעתם וניסיונם: מר שאול דוד ומר אביעזר בן משיח.

ג. המשתתפים

זכאים ליטול חלק בחידון בני נוער יהודים מהתפוצות שיהיו עד יום העצמאות באותה שנה בני 14-18, או שלומדים בכיתות ט'-יב'.
לכל ריכוז יהודי בכל מדינה הזכות לשגר מתמודדים שייצגו את מדינתם בחידון.
מספר הנציגים ייקבע עפ"י החלטת ההנהלה.
יהודי התפוצות אינם יכולים להיות מיוצגים על ידי ילדי שליחים, או ילדי נציגים של גורמים ישראליים.
מועמד שהשתתף בעבר במחנה חידון התנ"ך אינו יכול להשתתף פעם נוספת בחידון.
בכל מדינה ייקבע הגוף המוסמך להודיע למרכז החידון את שמות המתמודדים לחידון העולמי, באמצעות הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני. המועד האחרון להגשת שמות המתמודדים, כחודש לפני פתיחת מחנה התנ"ך.

ד. חומר החידון ונושאו המרכזי

חומר החידון ייקבע אחת לשלש שנים על ידי ההנהלה העולמית.
החומר יוצע ע"י ועדת מחברי השאלות שיביאו בחשבון גם את הספרים והפרקים בתנ"ך הנלמדים עפ"י תכנית הלימודים של משרד החינוך והתרבות בביה"ס הכללי והדתי.
הנושא המרכזי בכל שנה יתבסס על הנושא השנתי הלימודי הנקבע על ידי המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך והתרבות ומרכז ההסברה, ו/או ההנהלה העולמית.
תשובות לשאלות החידון, יתקבלו אך ורק מחומר הבחינה שנקבע לחידון.

ה. חידונים ארציים

החידונים המקדימים בכל מדינה יבוצעו בשלבים אחדים, בהתאם לתנאי המקום והחלטות המוסדות המקומיים ובכפוף לתקנון ההנהלה.
מוצע לערוך בשלב ראשון מבחן ארצי בכתב לכל הנרשמים לשם בחירת המתמודדים, בערים או מחוזות. נבחרו המחוזות או הערים יוזמנו לחידון ארצי בו ייבחרו נציגיהם לחידון התפוצות ולחידון התנ"ך העולמי.

ו. מחנה התנ"ך

נציגי המדינות המשתתפים בחידון יגיעו למחנה התנ"ך בראשית השבוע הראשון שלאחר חג הפסח. בכל מקרה, לא יגיעו למחנה יותר מ-4 מתמודדים מאותה מדינה. הודעה מפורטת תישלח על ידי מרכז החידון העולמי.

ז. אירוח, סיורים, הדרכה ופיזור

הנציגים יתקבלו בשדה התעופה על ידי נציגי מרכז החידון שידאגו לכל צרכיהם כגון: הסעות, לינה, מזון, וסיורים לימודיים בימי שהותם בישראל עד לסיום מחנה התנ"ך. תינתן הדרכה בכל הנוגע לסדרי החידון וייערך תרגול לקראת ההופעה הציבורית.

ח. תרגומים

השאלות והתשובות בחידון ייאמרו בעברית. לנציגים שאינם שולטים בשפה העברית יתורגמו השאלות בכתב ובע"פ לשפה המדוברת במדינתם. למדינות יימסרו אחת לשלש שנים שמות התרגומים (עם חומר החידון) אשר בהם יתורגמו השאלות בחידונים.

ט. חידון פומבי לנציגי התפוצות

לכל נציגי התפוצות ייערך מבחן פומבי, באחת מערי ישראל, שבו ייבחרו חתן או כלת הנוער בתפוצות ושני סגנים.

י. מבחן בכתב

מספר ימים לפני חידון הגמר ייערך מבחן בכתב. הנקודות שנצברו בחידון בכתב יצורפו לנקודות שייצברו בחידון התפוצות והעולמי.

יא. חידון הגמר

בחידון הגמר ישתתפו עד 16 מנציגי התפוצות וישראל שצברו מירב הנקודות בחידון בכתב.

יב. כרטיסי שאלות

לכל נבחן/ת יינתן כרטיס שאלה, שעליו כתובה השאלה בעברית ובלועזית, לפני שהוא יישאל בע"פ, ועליו להשיב עליה לאלתר. החל הנבחן להשיב על השאלה, שהה, ביקש לחזור על כל השאלה או על חלקה ולא השיב, שוקל חבר השופטים ומחליט אם להפסיקו או להתיר לו להמשיך, הכל לפי מהלך התשובה.

יג. הרכב חבר השופטים והנשיאות

בחבר השופטים יכהנו יו"ר וארבעה שופטים שייבחרו על ידי ההנהלה העולמית. היו"ר מכריז על הניקוד ומפקח על רישומו ועל סיכומו.

היו"ר יימנע מהערות על הישגי הנבחנים והערות מיותרות אחרות ומסתפק בהודעה על מספר הנקודות שצבר כל נבחן.
אין היו"ר מחווה דעתו בפומבי על טיב השאלות או על טיב תרגומיהן.
בחבר הנשיאות ישתתפו נציגי הגופים השותפים במפעל החידון.

יד. המנחה

בפתח החידון מוסר המנחה לנבחנים ולציבור מידע על שלבי החידון וסדריו ומציג בפני הציבור את הנבחרים, חבר השופטים, וכל איש שייקרא אל הבמה.
המנחה דואג למסור לכל נבחן את הכרטיס עליו כתובה השאלה שיישאל. דואג לחלוקת ולאיסוף דפי השאלות הזהות שבכתב באמצעות מזכירת החידון.
המנחה קורא לנבחנים, למאזינים ולצופים את כל שאלות החידון. אין המנחה מתערב במהלך השיפוט.

טו. נאומים

זמן הנאומים בפתיחת החידון הפומבי לא יעלה על שלש דקות לנאום.
על נושאי הנאומים להעביר את תכנם למרכז החידון לא יאוחר משבוע לפני תאריך החידון.

טז. ניקוד

לפני כל מחזור שאלות מכריז המנחה מהו מספר הנקודות המירבי שאפשר לצבור בעד כל תשובה שלמה ונכונה.
השיב הנבחן תשובה חלקית, יקבע היו"ר בסיוע חבריו לשיפוט, אם מגיעות לנבחן נקודות וכמה.
לא השיב הנבחן על השאלה, או שהשיב תשובה לא נכונה, מכריז היו"ר חבר השופטים-"אין מענה". בגליון רישום הנקודות יירשם: 0.

יז. שאלות שאין עליהן מענה

יש לקרוא לנבחנים ולקהל המאזינים את התשובות הנכונות לשאלות שנשאלו ולא ניתנו עליהן תשובות מלאות או חלקיות על ידי הנבחנים.
תשובות השופטים תהיינה בהירות וקצרות ככל האפשר ואין צורך לקרוא את כל התשובה ככתבה וכלשונה ואת הפסוק הנלוו אליה.

יח. ערעורים

חבר השופטים הוא הגוף הפוסק בעת ההפסקות בערעורים שיוגשו בכתב. על פסקם של השופטים בהענקת נקודות אין לערער אחר תום החידון.

יט. חתן/כלת תנ"ך עולמי/ת לנוער יהודי וארבעה

סגנים

נוסף לחתן או לכלת התנ"ך העולמי/ת לנוער, יוכרזו לסגנים ארבעה מן הנבחנים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר ויזכו בתעודות מתאימות ובספרים. בין החמישה שהגיעו למקומות הראשונים ייכלל נציג התפוצות שצבר מספר הנקודות הגדול ביותר מכל עמיתיו מהתפוצות. צברו שניים מהמתמודדים במספר נקודות מירבי שווה בשלב האחרון יוכתרו שניהם בתואר חתן/כלת תנ"ך עולמי לנוער.

כ. חריגות מן התקנון

ההנהלה העולמית לחידון התנ"ך מוסמכת לאשר, בעת הצורך, חריגות מן ההנחיות הכלולות בתקנון זה.

חומר החידון

תורה

בראשית: פרקים יב-נ'.

שמות: פרקים א'-כד', לא'-לד'.

ויקרא: פרקים יט', כג', כד', כה'.

במדבר: פרקים י'- יז', כ- כה', כז', לב'.

דברים: פרקים כ'- כז', כט'- לד'.

נביאים ראשונים

יהושע: פרקים א'-יא', יד', כב'- כד'.

שופטים: כל הספר

שמואל א': כל הספר

שמואל ב': כל הספר

מלכים א': כל הספר

מלכים ב': כל הספר

נביאים אחרונים

ישעיה: פרקים א'-יב', כה'- לה', ס'- סו'

ירמיה: פרקים א'-ב', יא'-כג', ל'- לג'.

יחזקאל: פרקים יז'- כ', כז'- כח', לג'-לד',
לו'-לז'.

תרי עשר

הושע: א'- ו', יא'- יד',

עמוס: כל הספר

יונה: כל הספר

מיכה: כל הספר

צפניה: כל הספר

חגי: כל הספר

זכריה: כל הספר

מלאכי: כל הספר

כתובים

תהילים: פרקים א'- ב', יט'- ל'.

משלי: פרקים כ'- לא'.

איוב: פרקים א'-ב', לח'- מב'.

רות: כל הספר.

עזרא: פרקים א', ג', ז', ט', י'.

נחמיה: כל הספר

דברי הימים ב': פרקים יז'- לו'

צוות הפקת חידון התנ"ך התשע"ה

מרכז החידון - רס"ן הרב אשר מולד
מפיק החידון - רס"ן (מיל') שאול דוד
רכז הפקה - סגן אביעד חזני
במאי סרטונים - ישעיהו פורסטנברג
תחקירן - איתי סופרין
ע. מפיק החידון העולמי - דוד אוזן
מנהל הפקה - אייל רוטשילד
יחסי ציבור - יואב ריבק
אחראי תרגומים - סרן (מיל') שמעון נצר
מחשוב - דודי אורן
צוות הנהלת ההפקה - רנ"ג ישראל פינשטיין
רס"מ אורגי פיניש
סמ"ר נדב שניר
סמל יונתן בר שי
רב"ט אלעד מוריה
טוראי משה קלומפס
מחבר שאלות חידון התנ"ך העולמי - מר נריה פנחס
מנחה - ד"ר אבשלום קור
במאי טלויזיה - אמנון אוסמן
הפקת טלויזיה - אסנת מקובקי
עריכה גרפית - S. R. Media
דפוס - דפוס איילון

ההנהלה העולמית לחידון התנ"ך

יו"ר ההנהלה העולמית - תא"ל אבנר פז-צוק

משרד החינוך - מר איציק בן אבי

משרד הביטחון - מר חגי הרצל

הסוכנות היהודית - מר עמיחי בענט

קרן קיימת לישראל - הגב' חני דסה

המרכז העולמי לתנ"ך - ד"ר יהושע אדלר ומר אביעזר בן משיח

הפקת החידון - רס"ן הרב אשר מולד

סגן אביעד חזני

רס"ן (במיל') שאול דוד

הטלויזיה הישראלית - הגב' מוריה לפיד

מתורגמנים

מר אריאל קרייטמן	ספרדית
גב' אילנה גודמן	אנגלית
גב' אוולינה לוטרסטיין	הולנדית וגרמנית
גב' דבורה שוורץ	צרפתית
מר משה פרסי	טורקית
גב' אנה פרלשטיין	רוסית
גב' בוגנה סקוצ'ליס	פולנית
מר אלי הומבורגר	פורטוגזית
מר ראובן יתיב	הונגרית
גב' ביאנקה שטוביה	רומנית
מר יקיר בצלאל	קרואטית
מר אהרון וילצ'יק	צ'כית
גב' דורה דבש	בולגרית
מר ג'רי צוויג	פינית
לאה חזיזה	יוונית

נציגי הנוער חתני הארץ והתפוצות

ברזיל	קרן היימן
ברזיל	רחל גרינמן
גיברלטר	יעל בלילו
גרמניה	דניאל קלימינק
דנמרק	בנימין אריה סרדה
דרא"פ	אדם מלניק
דרא"פ	שאול מרקש
הולנד	סיון גרופי
הונגריה	דוד בן יוסף
טורקיה	יוסף קנודיאגלו
יוון	סמי מוסיוס
לטביה	אדוארד בלומנטלס
מקסיקו	דוד רייק
מקסיקו	סופיה טאוצ'י
מקסיקו	טרי דבה אטרי
מקסיקו	אורית גוגנהיים כץ
סלובקיה	אסתר זיקובה
פולין	שרה חזי
פינלנד	אסתר סוונסטרומ
פינלנד	חנה סינקונן
פנמה	טניה זכאי
פנמה	פרידה לוי
צ'כיה	אדם בוחבוט
צרפת	עדן קאקו

אוסטריה	טליה גולדברגר
אוסטריה	ליאורה וויט
אוסטרליה	חנה חרג
אוסטרליה	לאה קלטמן
אנגליה	אלי הודרי
אנגליה	מיכאל קיי
אנגליה	שאול בישופ
אסטוניה	ארתור קוליקוב
אסטוניה	פליקס ינודצקי
ארגנטינה	אביגיל כהן
ארגנטינה	יעל לאה דנה
ארה"ב	לסלי ורדונר
ארה"ב	אבי שבר
ארה"ב	בנימין קיפקס
ארה"ב	שלווה אייזנברג
ארה"ב	תהילה קורנוואסר
בולגריה	תומס שושני
בלרוס	אלכסנדרה שפיאלביץ
בלרוס	מיכאל פנשיוק
ברזיל	אדוארדו גולדשטיין
ברזיל	דן שלמה ניגרי
ברזיל	יוסף חלק

ישראל	אייל מטס
ישראל	ישראל אלגרבלו

צרפת	איילת ברקוביץ
צרפת	לאה שטבון
צרפת	נתן ברנס
קולומביה	אורלי שכטר
קולומביה	אנדריאה קורטיס
קולומביה	יוסף רוטשטיין
קולומביה	לביאה סוארז
קוסטה ריקה	ארי וונסובר
קנדה	אילנה רוהר
קנדה	הודיה עמוס
קנדה	יהונתן אברהם חיימובסקי
קנדה	ראיין ריפסמן
קרואטיה	אביעד דדון
רומניה	דניאל חזקי
רומניה	רוברט ברטה
רוסיה	אלישע קלמפרט
רוסיה	דניאל חטמוב
שוויץ	נועם אקון
שוויץ	שרה גוזל
שוויץ	שרה בן שושן
ישראל	ארד קוצר
ישראל	דורון קדוש

תמונות מחידון התנ"ך והמחנה

משתתפי החידון בביקור בכותל המערבי

משתתפי החידון עם יו"ר הסוכנות

משתתפי החידון בטיול

משתתפי החידון בסיור בירושלים

משתתפי החידון בתיאטרון ירושלים

משתתפי החידון בפגישה עם ראש הממשלה ויו"ר הסוכנות היהודית

נשיא המדינה מדבר בפני משתתפי החידון

ראש הממשלה עם החתן וסגנו

ראש הממשלה לוחץ את ידו של חתן החידון

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ה

מבנה החידון ושלביו

הניקוד	הנושא	המשתתפים	השלב
60	מבחן מוקדם בכתב	70	קדם פומבי
10	שאלות מלוות בקטעי סרטים השאלות מוצגות על ידי 16 אישים	16	פומבי שלב ראשון
איפוס ניקוד			
30	שאלות בזק באמצעות מחשב זיהוי ספר או אישיות באמצעות רמזים	7-8	פומבי שלב שני
32	שאלת ראש הממשלה מר בנימין נתניהו שאלה זהה בכתב	5-6	פומבי שלב שלישי
איפוס ניקוד			
12	שאלות בזק להכרעה שלב"ראש בראש"	2	פומבי שלב רביעי

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ה
החידון הפומבי - ירושלים

השלב הראשון

בשלב זה יישאל כל נבחן שאלה אחת הקשורה באירוע
מיקראי שיש לו זיקה לנושא החידון

בשלב זה השאלות מוגשות על ידי אישים שחוו בעצמם
אירועים הדומים לנושאים המוצגים בשאלה

בפתח כל שאלה תינתן סקירה קצרה מפי האיש על פועלו בתחום המדובר

כל שאלה היא בת שני חלקים
תשובה נכונה על כל חלק תזכה ב-5 נקודות
תשובות נכונות על שני החלקים יזכו ב-10 נקודות

הנושא: מרתון התנ"ך

השואל: ציון חצרוני, המנצח במרתון איש בנימין בשנת 1971.

מידע על הנעשה במלחמה באבן העזר הועבר לשילה על ידי רץ מיוחד:
"וַיֵּרֶץ אִישׁ בְּנֵימִן מִהַמְעֵרָכָה וַיָּבֵא שְׁלָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמַדְיּוֹ קָרְעִים וְאַדְמָה עַל רֹאשׁוֹ"

א. נגד מי היתה המלחמה?

ב. מה סיפר האיש בשילה?

תשובה

א. המלחמה נגד פלשתים - שהתנהלה בסמוך לאבן העזר ואפק.

ב. ישראל נס מפני פלשתים, שני בני עלי מתו וארון ה' נלקח.

"וַיְהִי דְבַר שְׂמוּאֵל לְכָל יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל לְקִרְאֵת פְּלִשְׁתִּים לְמַלְחָמָה וַיַּחֲנוּ עַל הָאָבֶן הָעֶזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בְּאֶפְקָם: וַיַּעֲרְכוּ פְּלִשְׁתִּים לְקִרְאֵת יִשְׂרָאֵל וַתִּטֵּשׂ הַמְּלָחָמָה וַיִּגָּגַף יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי פְּלִשְׁתִּים וַיִּכּוּ בַּמְעֵרָכָה בְּשׂוּדָה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ: וַיָּבֵא הָעָם אֶל הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לָמָּה נִגְפָנוּ ה' הַיּוֹם לְפָנֵי פְּלִשְׁתִּים נִקְחָה אֵלֵינוּ מִשְׁלָה אֶת אַרְוֹן בְּרִית ה' וַיָּבֵא בְּקִרְבָּנוּ וַיִּשְׁעֲנוּ מִכַּף אֵיבֵינוּ: וַיִּשְׁלַח הָעָם שְׁלָה וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם אֶת אַרְוֹן בְּרִית ה' צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרִבִּים וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי עָלִי עִם אַרְוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים חֲפָנֵי וּפִינְחָס: ... וַיִּלְחֲמוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּגָּגַף יִשְׂרָאֵל וַיִּנְסוּ אִישׁ לְאֹהֲלָיו וַתְּהִי הַמַּכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רְגֵלִי: וְאַרְוֹן אֱלֹהִים נִלְקָח וּשְׁנֵי בְנֵי עָלִי מָתוּ חֲפָנֵי וּפִינְחָס: וַיֵּרֶץ אִישׁ בְּנֵימִן מִהַמְעֵרָכָה וַיָּבֵא שְׁלָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמַדְיּוֹ קָרְעִים וְאַדְמָה עַל רֹאשׁוֹ: וַיָּבֵא וְהָיָה עָלִי יֹשֵׁב עַל הַפֶּסֶא יַד דְּרֹךְ מְצַפָּה כִּי הָיָה לְבוֹ חֶרֶד עַל אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בְּעִיר וַתִּזְעַק כָּל הָעִיר: וַיִּשְׁמַע עָלִי אֶת קוֹל הַצִּעָקָה וַיֹּאמֶר מַה קוֹל הַהֶמּוֹן הַזֶּה וְהָאִישׁ מָהֵר וַיָּבֵא וַיַּגֵּד לְעָלִי: וְעָלִי בֶן תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה וַעֲיָנִיו קָמָה וְלֹא יָכוֹל לָרְאוֹת: וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֵל עָלִי אֲנֹכִי הֵבֵא מִן הַמְעֵרָכָה וְאַנִּי מִן הַמְעֵרָכָה נִסְתִּי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר מַה הָיָה הַדְּבָר בְּנִי: וַיַּעַן הַמְּבַשֵּׁר וַיֹּאמֶר נָס יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי פְּלִשְׁתִּים וְגַם מִגַּפָּה גְדוֹלָה הָיְתָה בָּעַם וְגַם שְׁנֵי בְנֵי מָתוּ חֲפָנֵי וּפִינְחָס וְאַרְוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקָחָה: וַיְהִי כֹה־זָכִירוֹ אֶת אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל הַפֶּסֶא אַחֲרָנִית בְּעַד יַד הַשֹּׁעַר וַתִּשְׁבֵּר מִפְּרָקָתוֹ וַיָּמָת כִּי זָקֵן הָאִישׁ וְכָבֵד וְהוּא שִׁפְטָ אֶת יִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִים שָׁנָה"

הנושא: קיבוץ גלויות - "מבצע משה" להעלאת יהודי אתיופיה

השואל: עמנואל אלון, איש השייטת והמוסד, ממתכנני "מבצע משה" וממבצעיו.

נביא מנבא:

"שְׂאֵי סְבִיב עֵינֶיךָ וְרֵאֵי כָּל־מַקְבָּצוֹ בָּאוּ לְךָ בְּנֵיךָ מֵרְחוֹק יְבָאוּ וּבְנֵיךָ עַל צַד תִּאֲמַנֶּה"

א. מי הנביא?

ב. מה יובא משבא, מלבד הבנים והבנות שייקבצו?

תשובה

א. הנביא ישעיהו.

ב. גמלים, זהב, לבונה.

הערה: די לציין פריט אחד.

"קוּמִי אוּרֵי כִּי בָא אוֹרֶךְ וּכְבוֹד ה' עֲלֶיךָ זָרַח: כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יִכְסֶה אֶרֶץ וְעַרְפֶּל לְאֲמִים וְעֲלֶיךָ יִזְרַח ה' וּכְבוֹדוֹ עֲלֶיךָ יִרְאֶה: וְהִלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֶךְ וּמַלְכִים לְנֹגַהּ זָרַח: שְׂאֵי סְבִיב עֵינֶיךָ וְרֵאֵי כָּל־מַקְבָּצוֹ בָּאוּ לְךָ בְּנֵיךָ מֵרְחוֹק יְבָאוּ וּבְנֵיךָ עַל צַד תִּאֲמַנֶּה: אִזּוֹ תִרְאֵי וְנִהְרַתְּ וּפְחַד וּרְחֹב לְבָבְךָ כִּי יִהְפֹךְ עֲלֶיךָ הַמּוֹן יִם חֵיל גוֹיִם יְבָאוּ לְךָ: שִׁפְעַת גְּמָלִים תִּכְסֹף בְּכָרִי מִדִּין וְעֵיפָה כָּל־מִשְׁבָּא יְבָאוּ זֶהָב וּלְבוֹנָה יִשְׂאוּ וּתְהִלּוֹת ה' יִבְשְׂרוּ: כֹּל צֶאֱן קָדָר יִקְבָּצוּ לְךָ אֵילֵי נְבִיזוֹת יִשְׁרָתוּנְךָ יַעֲלוּ עַל רִצּוֹן מִזְבְּחֵי וּבֵית תִּפְאָרְתִּי אֶפְאָר: מִי אֵלֶּה כְּעַב תַּעֲוֹפִינָה וּכְיוֹנִים אֶל אֲרֻבְתֵיהֶם: כִּי לִי אֵיִם יִקּוּ וְאֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ בְּרֵאשִׁינָה לְהִבִּיא בְּנֵיךָ מֵרְחוֹק כִּסְפָם וְזֶהָבָם אִתָּם לְשֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ וּלְקָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֶאֶרְךָ: וּבְנֵי בְנֵי נֹכַר חֲמַתֶיךָ וּמַלְכֵיהֶם יִשְׁרָתוּנְךָ כִּי בְקִצְפִי הִכִּיתִיךָ וּבְרִצּוֹנִי רַחַמְתִּיךָ: וּפְתַחוּ שַׁעְרֶיךָ תְּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה לֹא יִסְגְּרוּ לְהִבִּיא אֵלֶיךָ חֵיל גוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם נְהוּגִים"

ישעיהו ס' 11-1

הנושא: ערבות הדרדית

השואלת: לירון בן שלוש, שחקנית ותסריטאית בסרט "את לי לילה".

אח התחייב לאביו לדאוג לאחיו הצעיר:

"אנכי אֶעֱרְבֶנּוּ מִיְדֵי תְּבַקְשֶׁנּוּ"

א. מי האחים?

ב. מדוע נדרש לערוב לו?

תשובה:

א. יהודה ובנימין - יהודה ערב לשלומו של בנימין.

ב. יעקב אביו חשש שבנימין ייפגע במצרים (שיקרה לו מה שקרה ליוסף ושמעון).

"וַיְהִי כִּאֲשֶׁר כָּלוּ לְאָכַל אֶת הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שְׁבוּ שָׁבוּ לָנוּ מֵעַט אֲכַל: וַיֹּאמֶר אֲלֵיוּ יְהוּדָה לֵאמֹר הֵעֵד הֵעֵד בְּנוֹ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתֵּי אַחֵיכֶם אֲתֹכֶם: אִם יִשָּׁךְ מִשְׁלַח אֶת אַחֵינוּ אֲתֵנּוּ נִרְדָּה וְנִשְׁבְּרָה לָךְ אֲכָל: וְאִם אֵינְךָ מִשְׁלַח לֹא נֵרַד כִּי הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ לֹא תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתֵּי אַחֵיכֶם אֲתֹכֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לְמָה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לְכֶם אַח: וַיֹּאמְרוּ שְׂאוֹל שְׂאוֹל הָאִישׁ לָנוּ וְלִמְוֹלָדֵתָנוּ לֵאמֹר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הִישׁ לְכֶם אַח וְנִגְדָה לוֹ עַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיְדוּעַ נִדְעַ כִּי יֹאמֶר הוֹרִידוּ אֶת אַחֵיכֶם: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הִנֵּנֶר אֲתִי וְנִקְוָמָה וְנִלְכָה וְנִחַיָּה וְלֹא נָמוּת גַּם אֲנַחְנוּ גַם אַתָּה גַם טַפְנוּ: אֲנֹכִי אֶעֱרְבֶנּוּ מִיְדֵי תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם לֹא הֵבִיאתִיו אֲלֵיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחִטָּאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים: כִּי לֹאִל הִתְמַהֵמְהֵנוּ כִּי עֵתָה שָׁבוּ זֶה פַעַמַּיִם: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם כֵּן אֲפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ בְּכָלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעַט צָרִי וּמֵעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וְלֹט בְּטָנִים וְשִׁקְדִים: וְכִסְף מִשְׁנֵה קָחוּ בְיַדְכֶם וְאֶת הַכֶּסֶף הַמוֹשֵׁב בְּפִי אֲמַתְחַתִּיכֶם תְּשִׁיבוּ בְיַדְכֶם אוֹלֵי מִשְׁנֵה הוּא: וְאֶת אַחֵיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל הָאִישׁ: וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לְכֶם רְחֻמִּים לְפָנַי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לְכֶם אֶת אַחֵיכֶם אַחֵר וְאֶת בְּנֵימִין וְאֲנִי כִּאֲשֶׁר שְׁכַלְתִּי שְׁכַלְתִּי"

בראשית מג' 14-2

הנושא: התיישבות באזורי ספר - נתיב העשרה

השואל: זיו וולק, רבש"ץ מושב נתיב העשרה.

מנהיג ואנשיו שהיו בכוננות מול אויב העידו:

“ואין אני ואחי ונערי ואנשי המשמר אשר אחרי אין אנחנו פשטים בגדינו”

א. מי המנהיג?

ב. מי האויב?

תשובה

א. נחמיה - נחמיה ואנשיו השלימו את בניית חומת ירושלים.

ב. סנבלט החורוני, טוביה העמוני וגשם הערבי-צרי יהודה שבקשו למנוע מהם להשלים את בניית החומה.

הערה: די לציין שם אחד.

“וַיְהִי כַאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַּלְט וְטוּבְיָה וְהָעֶרְבִים וְהָעֲמֻנִים וְהָאֲשֻׁדּוּדִים כִּי עָלְתָה אַרְוֶכָה לְחַמּוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי הִחֲלוּ הַפְּרָצִים לְהִסְתַּם וַיַּחַר לָהֶם מְאֹד: וַיִּקְשְׁרוּ כָל־ם יַחְדָּו לְבֹא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלַם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ תוֹעָה: וַנִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהֵינוּ וְנַעֲמִיד מִשְׁמַר עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר יְהוָה כִּשְׁל כַח הַסֶּבֶל וְהָעֵפֶר הַרְבֵּה וְאַנְחָנוּ לֹא נוֹכַל לְכַנּוֹת בְּחוּמָה: וַיֹּאמְרוּ צָרִינוּ לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָרְאוּ עַד אֲשֶׁר נָבֹא אֶל תוֹכֶם וְהִרְגָנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת הַמְּלָאכָה...: וַיְהִי מִן הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרֵי עֲשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֲצִים מַחְזִיקִים וְהַרְמָחִים הַמְּגַנִּים וְהַקְּשָׁתוֹת וְהַשָּׂרִינִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָל בֵּית יְהוּדָה: הַבּוֹנִים בְּחוּמָה וְהַנְּשָׂאִים בְּסֶכֶל עֲמֻשִׁים בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בַּמְּלָאכָה וְאַחַת מַחְזֶקֶת הַשְּׁלַח: וְהַבּוֹנִים אִישׁ חֲרָבוֹ אֲסוּרִים עַל מִתְּנִיּוֹ וּבּוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בְּשׁוֹפֵר אֲצִלִּי: וְאָמַר אֶל הַחֲרִים וְאֶל הַסְּגָנִים וְאֶל יָתֵר הָעַם הַמְּלָאכָה הַרְבֵּה וְרַחֲבָה וְאַנְחָנוּ נִפְרָדִים עַל הַחוּמָה רְחוּקִים אִישׁ מֵאַחֵיו: בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ אֶת קוֹל הַשׁוֹפֵר שָׁמָּה תִּקְבְּצוּ אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ: וְאַנְחָנוּ עֲשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֲצִים מַחְזִיקִים בְּרַמְחִים מַעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים: גַּם בְּעַת הַהִיא אֲמַרְתִּי לָעַם אִישׁ וְנִעְרוּ וְלִינוּ בַתּוֹךְ יְרוּשָׁלַם וְהָיוּ לָנוּ הַלִּילָה מִשְׁמַר וְהָיוּ מִלְּאכָה: וְאִין אֲנִי וְאָחִי וְנְעָרֵי וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמַר אֲשֶׁר אַחֲרַי אִין אַנְחָנוּ פִּשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שְׁלָחוּ הַמַּיִם”

נחמיה ד' 1-1

הנושא: ההימנון הלאומי - התקווה

השואל: הפרופסור חגי שמאי, המנהל האקדמי של הספרייה הלאומית.

נביא ראה בחזונו עצמות יבשות שניתנת בהם רוח חיים:

"הנה אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנו"

א. מי הנביא שחזון זה נגלה אליו?

ב. מה סימל מראה זה?

תשובה

א. יחזקאל.

ב. הוצאת עם ישראל מהגלות והבאתו אל ארץ ישראל. לעם ישראל יש תקווה, העצמות המתות והיבשות יחיו ויעלו לארץ - "הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל".

"היתה עלי יד ה' ויוצאני ברוח ה' ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות: והעבירני עליהם סביב סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות מאד: ויאמר אלי בן אדם התחיינה העצמות האלה ואמר ה' אתה ידעת: ויאמר אלי הנבא על העצמות האלה ואמרת עליהם העצמות היבשות שמעו דבר ה': כה אמר ה' לעצמות האלה הנה אני מביא בכם רוח וחייתם: ונתתי עליכם גדים והעלתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח וחייתם וידעתם כי אני ה': ונבאתי כאשר צויתי ויהי קול כהנבאי והנה רעש ותקרבו עצמות עצם אל עצמו: וראיתי והנה עליהם גדים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם: ויאמר אלי הנבא אל הרוח הנבא בן אדם ואמרת אל הרוח כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח ופחי בהרוגים האלה ויחיו: והנבאתי כאשר צוני ותבוא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על רגליהם חיל גדול מאד מאד: ויאמר אלי בן אדם העצמות האלה כל בית ישראל המה הנה אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנו: לכן הנבא ואמרת עליהם כה אמר ה' הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל"

יחזקאל לז' 1-12

הנושא: ציונות - עליית נוער לפני הורים

השואלת: סשה קארפנקו, בוגרת תוכנית סל"ה של הסוכנות היהודית.

לפני קבלת התפקיד שהוטל עליו, ביקש האיש להיפרד מאביו ואמו:

"וַיֹּאמֶר אֲשֶׁקֶה נָא לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֶלְכֶה אַחֲרֵיהֶם"

א. מי האיש?

ב. לאיזה תפקיד התמנה?

תשובה

א. אלישע בן שפט - עזב את עבודת האדמה ורץ אחרי אליהו.

ב. התמנה לנביא במקום אליהו.

"וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו לֵךְ שׁוֹב לְדֶרֶךְ מַדְבַּרְהָ דְמִשְׁק וּבֵאתָ וּמְשַׁחְתָּ אֶת חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל אֲרָם: וְאֵת יְהוּא בֶן נִמְשִׁי תִמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל וְאֵת אֱלִישֶׁע בֶּן שַׁפְט מֵאֵבֶל מְחֹלָה תִמְשַׁח לְנָבִיא תַחְתֵּיהֶם: וְהָיָה הַנְּמַלֵּט מִחֶרֶב חֲזָאֵל יָמִית יְהוּא וְהַנְּמַלֵּט מִחֶרֶב יְהוּא יָמִית אֱלִישֶׁע: וְהִשְׁאֲרֵתִי בְיִשְׂרָאֵל שְׁבַעֶת אֲלָפִים כָּל הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל הַפָּה אֲשֶׁר לֹא נָשַׁק לוֹ: וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת אֱלִישֶׁע בֶּן שַׁפְט וְהוּא חָרַשׁ שְׁנַיִם עֶשֶׂר צִמְדִים לְפָנָיו וְהוּא בְּשָׁנַיִם הָעֶשֶׂר וַיַּעֲבֵר אֵלָיו וַיִּשְׁלַךְ אֶדְרֵתוֹ אֵלָיו: וַיַּעֲזֹב אֶת הַבְּקָר וַיֵּרֶץ אַחֲרַי אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲשֶׁקֶה נָא לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֶלְכֶה אַחֲרֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוֹב כִּי מָה עָשִׂיתִי לָךְ: וַיֵּשֶׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת צִמְד הַבְּקָר וַיִּזְבַּחְהוּ וּבְכָלֵי הַבְּקָר בִּשְׁלָם הַבָּשָׂר וַיִּתֵּן לָעַם וַיֵּאָכְלוּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרַי אֵלָיו וַיִּשְׁרַתְהוּ:"

מלכים א' יט' 21-15

הנושא: יום העצמאות בירושלים בראי המצלמה

השואלת: אסתר סעד, מורת דרך, בתו של הצלם יצחק סעד ז"ל.

הכתוב מספר על שמחת העם והמלך במהלך העלאת ארון ה' לירושלים:

“וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְעֵלִים אֶת אֲרוֹן ה' בְּתִרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר”

א. מהיכן העלו את ארון ה' לירושלים?

ב. איך ביטא דוד המלך את שמחתו הגדולה באותו אירוע?

תשובה

א. מבית אבינדב אשר בגבעה. ניתן לקבל גם: מבית עבד אָדום הגָּתִי.

ב. דוד המלך רקד לפני ארון ה'. וַתֵּרָא אֶת הַמֶּלֶךְ דָּוִד מְפִיז וּמְכַרְכֵּר לִפְנֵי ה'.

“וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבְּעֵלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִקְרָא שֵׁם שָׁם ה' צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרִבִּים עָלָיו: וַיִּרְכְּבוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל עֲגֹלָה חֲדָשָׁה וַיִּשְׁאַהֻּ מִבַּיִת אַבְיָנָדָב אֲשֶׁר בְּגִבְעָה וְעָזָא וְאַחִיו בְּנֵי אַבְיָנָדָב נִהְגִּים אֶת הָעֲגֹלָה חֲדָשָׁה: וַיִּשְׁאַהֻּ מִבַּיִת אַבְיָנָדָב אֲשֶׁר בְּגִבְעָה עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאַחִיו הַלֵּךְ לִפְנֵי הָאֲרוֹן: וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מִשְׁחַקִּים לִפְנֵי ה' בְּכָל עֲצֵי בְרוּשִׁים וּבְכַנְרוֹת וּבְנִבְלִים וּבְתַפִּים וּבְמִנְעֻנְעִים וּבְצִלְצְלִים: וַיָּבֹאוּ עַד גֵּרֶן נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֲזָה אֶל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֲזוּ בּוֹ כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר: וַיַּיְחָר אִף ה' בְּעֲזָה וַיִּכְהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים עַל הַשָּׁל וַיָּמַת שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: וַיַּיְחָר לְדָוִד עַל אֲשֶׁר פָּרַץ ה' פָּרֶץ בְּעֲזָה וַיִּקְרָא לְמָקוֹם הַהוּא פָּרֶץ עֲזָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּרְא דָּוִד אֶת ה' בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבֹוא אֵלַי אֲרוֹן ה': וְלֹא אָבָה דָּוִד לְהִסִּיר אֵלָיו אֶת אֲרוֹן ה' עַל עִיר דָּוִד וַיִּטְהוּ דָּוִד בֵּית עֶבֶד אָדוֹם הַגָּתִי: וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן ה' בֵּית עֶבֶד אָדוֹם הַגָּתִי שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים וַיִּכְרֹךְ ה' אֶת עֶבֶד אָדוֹם וְאֶת כָּל בֵּיתוֹ: וַיַּגֵּד לְמֶלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר בְּרַךְ ה' אֶת בֵּית עֶבֶד אָדוֹם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ בְּעֵבֹר אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיַּעַל אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִבַּיִת עֶבֶד אָדוֹם עִיר דָּוִד בְּשִׁמְחָה: וַיְהִי כִּי צָעְדוּ נְשָׂאֵי אֲרוֹן ה' שֵׁשָׁה צָעָדִים וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא: וְדָוִד מְכַרְכֵּר בְּכָל עוֹ לִפְנֵי ה' וְדָוִד חֲגוֹר אֶפֶוד בָּד: וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל מְעֵלִים אֶת אֲרוֹן ה' בְּתִרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר”

שמואל ב' ו' 15-2

הנושא: ניצחון הרוח - שיקום פצועים

השואל: עמית בר-אל, לוחם צה"ל שנפצע והתעווור במהלך מלחמת לבנון השנייה.

נביא שהוביל חיילי אויב שהוכו בסנורים אמר:
"לא זה הדרך ולא זה העיר לכו אחרי ואוליכה אתכם"

א. מי הנביא?

ב. להיכן הוליך אותם?

תשובה

א. אלישע - הוביל את חיילי ארם שבאו לתפוס אותו בדותן.

ב. שומרון.

"וַיִּסְעֶר לֵב מֶלֶךְ אֲרָם עַל הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְרָא אֶל עַבְדָּיו וַיֹּאמְרוּ אֵלֵיהֶם הַלּוֹא תִגִּידוּ לִי מִי מִשְׁלָנוּ אֵל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֶחָד מֵעַבְדָּיו לּוֹא אֲדַנִּי הַמֶּלֶךְ כִּי אֱלִישֶׁע הַנְּבִיא אֲשֶׁר בִּישְׂרָאֵל יִגִּיד לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר בְּחֹדֶר מִשְׁכַּבְךָ: וַיֹּאמְרוּ לָכֵן וַרְאוּ אִיכָה הוּא וְאֲשַׁלַּח וְאֶקְחָהוּ וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה בְּדַתְנָ: וַיִּשְׁלַח שְׁמָה סוּסִים וְרֹכֵב וַחֲמִיל כָּבֵד וַיָּבֵאוּ לִילָה וַיִּקְפּוּ עַל הָעִיר: וַיִּשְׁכַּם מִשְׁרַת אִישׁ הָאֱלֹהִים לְקוֹם וַיֵּצֵא וְהִנֵּה חֵיל סוּבָב אֵת הָעִיר וְסוּס וְרֹכֵב וַיֹּאמְרוּ נַעֲרוּ אֵלָיו אָהָה אֲדַנִּי אִיכָה נַעֲשֶׂה: וַיֹּאמֶר אֵל תִּירָא כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אֲתַנּוּ מֵאֲשֶׁר אוֹתָם: וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישֶׁע וַיֹּאמֶר ה' פִּקַּח נָא אֶת עֵינָיו וַיִּרְאֶה וַיִּפְקַח ה' אֶת עֵינָיו הַנֶּעַד וַיִּרָא וְהִנֵּה הָהָר מְלֵא סוּסִים וְרֹכֵב אֲשֶׁר סָבִיבָת אֱלִישֶׁע: וַיִּרְדּוּ אֵלָיו וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישֶׁע אֵל ה' וַיֹּאמֶר הָךְ נָא אֵת הַגּוֹי הַזֶּה בְּסַנּוּרִים וַיִּכַּם בְּסַנּוּרִים כְּדָבָר אֱלִישֶׁע: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלִישֶׁע לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ וְלֹא זֶה הָעִיר לָכֵן אַחֲרַי וְאוֹלִיכָה אֲתַכֶּם אֵל הָאִישׁ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּן וַיִּלְךָ אוֹתָם שְׁמֵרוֹנָה: וַיְהִי כַּבָּאִם שְׁמֵרוֹן וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע ה' פִּקַּח אֶת עֵינָי אֵלָה וַיִּרְאוּ וַיִּפְקַח ה' אֶת עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה בְּתוֹךְ שְׁמֵרוֹן: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵל אֱלִישֶׁע כִּרְאֲתוֹ אוֹתָם הַאֲכָה אֲכָה אֲבִי: וַיֹּאמֶר לֹא תִכֶּה הָאֲשֶׁר שְׁבִית בְּחַרְבְּךָ וּבִקְשַׁתְךָ אֲתָה מִכָּה שִׁים לָחֵם וּמִים לִפְנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּלְכוּ אֵל אֲדֹנֵיהֶם: וַיִּכְרַה לָהֶם כֶּרֶה גְדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁלַחֵם וַיִּלְכוּ אֵל אֲדֹנֵיהֶם וְלֹא יִסְפוּ עוֹד גְּדוּדֵי אֲרָם לְבֹא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל"

מלכים ב' ו' 23-11

הנושא: הצטיינות - רובטיקה בירוחם

השואלים: מרים איליעזרוב ורון חודאדי.

על איש שהתמחה במלאכת הנחושת בבית המקדש נאמר:
"וַיִּמְלֵא אֶת הַחֲכֵמָה וְאֶת הַתְּבוּנָה וְאֶת הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת כָּל מְלָאכָה בְּנַחֲשֵׁת"

א. מה שם האיש?

ב. ציין שמות שני העמודים שהקים?

תשובה

א. חירם מצור - אומן בחרושת הנחושת.

ב. יכין ובועז.

הערה: יכין - שהבית יכון לעד. בועז-בו עוז-יתן האל בבית המקדש עוז וקיום.

"וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת חִירָם מִצֹּר: בֶּן אִשָּׁה אַלְמָנָה הוּא מִמְטָה נִפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ צָרִי חָרָשׁ נַחֲשֵׁת וַיִּמְלֵא אֶת הַחֲכֵמָה וְאֶת הַתְּבוּנָה וְאֶת הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת כָּל מְלָאכָה בְּנַחֲשֵׁת וַיָּבֹוא אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ אֶת כָּל מְלָאכָתּוֹ: וַיִּצַר אֶת שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נַחֲשֵׁת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אַמָּה יָסַב אֶת הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי: וְכִתְרֹתָ עַל שְׁנֵי הָעַמּוּדִים גַּם מִמַּעַל מְלַעֲמַת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר הַשְּׂבָכָה וְהַרְמוֹנִים מְאֹתַיִם טָרִים סָבִיב עַל הַכִּתְרֹת הַשֵּׁנִית: וַיִּקֶּם אֶת הָעַמּוּדִים לְאֵלֶם הַהֵיכָל וַיִּקֶּם אֶת הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יְכִין וַיִּקֶּם אֶת הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ בְּעֹז"

הנושא: 70 שנה לניצחון בעלות הברית על הנאצים

השואל: פרופ' יון דגן, אורתופד, לוחם יהודי בצבא האדום
במלחמת העולם השנייה.

על אחד מגיבורי דוד נאמר:

”בן איש חיל רב פעלים מקבצאל הוא הכה את שני אראל מואב”

א. מי הגבור?

ב. ציין מעשה גבורה נוסף שעשה?

תשובה

א. בניהו בן יהוידע.

ב. הכה את האריה בתוך הבור ביום השלג, הכה איש מצרי.

ניתן גם לקבל: היה אחד משלושת הגבורים שהביאו לדוד מים מתוך מחנה פלשתים.

”וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשָׁה מֵהַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ וַיָּבֵאוּ אֶל קַצֵּיר אֶל דָּוִד אֶל מְעֵרַת עֲדֵלָם וְחֵית פְּלִשְׁתִּים חֲנָה בְּעֶמֶק רְפָאִים: וְדָוִד אִזְּ בְּמִצְוֵהָ וּמִצַּב פְּלִשְׁתִּים אִזְּ בֵּית לָחֶם: וַיִּתְּאֶנֶּה דָּוִד וַיֹּאמֶר מִי יִשְׁקֵנִי מִיָּם מִבְּאֵר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר: וַיִּבְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים בְּמַחְנֵה פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ מִיָּם מִבְּאֵר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר וַיִּשְׂאוּ וַיָּבֵאוּ אֶל דָּוִד וְלֹא אָבָה לְשִׁתּוֹתָם וַיִּסַּךְ אֹתָם לֵה': וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי ה' מַעֲשֵׂתִי זֹאת הַדָּם הַאֲנֹשִׁים הַהֵלֶכִים בְּנַפְשׁוֹתָם וְלֹא אָבָה לְשִׁתּוֹתָם אֲלֵה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים: וְאֲבִישִׁי אֲחִי יוֹאֵב בֶּן צְרוּיָה הוּא רֹאשׁ הַשְּׁלֹשָׁה וְהוּא עוֹרֵר אֶת חֲנִיתוֹ עַל שְׁלֹשׁ מְאוֹת חָלָל וְלוֹ שֵׁם בְּשִׁלְשָׁה: מִן הַשְּׁלֹשָׁה הַכִּי נִכְבַּד וַיְהִי לָהֶם לְשֵׁר וְעַד הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא: וּבְנֵיהֶו בֶּן יְהוֹיָדָע בֶּן אִישׁ חֵיל רַב פְּעֻלִים מִקְּבָצָאֵל הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אֲרָאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת הָאָרִי בְּתוֹךְ הַבָּאָר בַּיּוֹם הַשְּׁלֹג: וְהוּא הִכָּה אֶת אִישׁ מִצְרַיִם אִישׁ מֵרָאֵה וּבִיד הַמִּצְרַיִם חֲנִית וַיֵּרַד אֵלָיו בְּשִׁבְט וַיַּגִּיל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרַיִם וַיְהַרְגֵהוּ וַיַּחְנִיתוּ: אֲלֵה עָשָׂה בְּנֵיהֶו בֶּן יְהוֹיָדָע וְלוֹ שֵׁם בְּשִׁלְשָׁה הַגִּבּוֹרִים: מִן הַשְּׁלֹשִׁים נִכְבַּד וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָּא וַיִּשְׁמְהוּ דָּוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ”

שמואל ב' כג' 13-23

הנושא: שויון בנטל והשתלבות בחברה

השואלים: מרדכי עמר ודוד איטח, תלמידי המדרשה התורנית למנהיגות "בני בינה".

מנהיג בירך אנשים מישראל על עזרתם לאחיהם במלחמה:

"לא עזבתם את אחיכם זה ימים רבים עד היום הזה"

א. מי המנהיג?

ב. באיזו מלחמה סייעו האנשים לאחיהם?

תשובה

א. יהושע - בירך את שניים וחצי השבטים שסייעו לאחיהם.

ב. מלחמת כיבוש הארץ - "ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם".

"ולראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה אמר יהושע לאמר: זכור את הדבר אשר צוה אתכם משה עבד ה' לאמר ה' אלהיכם מניח לכם ונתן לכם את הארץ הזאת: נשיכם טפכם ומקניכם ישבו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם: עד אשר יניח ה' לאחיכם ככם וירשו גם המה את הארץ אשר ה' אלהיכם נתן להם ושבתם לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר נתן לכם משה עבד ה' בעבר הירדן מזרח השמש... אז יקרא יהושע לראובני ולגדי ולחצי מטה מנשה: ויאמר אליהם אתם שמרתם את כל אשר צוה אתכם משה עבד ה' ותשמעו בקולי לכל אשר צויתי אתכם: לא עזבתם את אחיכם זה ימים רבים עד היום הזה ושמרתם את משמרת מצות ה' אלהיכם: ועתה הניח ה' אלהיכם לאחיכם כאשר דבר להם ועתה פנו ולכו לכם לאהליכם אל ארץ אחותכם אשר נתן לכם משה עבד ה' בעבר הירדן"

יהושע א' 12-15, כב' 3-1

הנושא: שרידים יהודיים בעולם

השואל: הרב אליהו בירנבוים, חוקר קהילות ישראל, ראש מכון שטראוס-עמיאל להכשרת רבנים (אור תורה סטון).

איש מיהודה שהגיע לשושן הבירה נשאל על מצב היהודים בירושלים:

“וַיָּבֹא... הוּא וְאֲנָשִׁים מִיְהוּדָה וְאֲשָׁאֵלִם עַל הַיְהוּדִים הַפְּלִיטָה אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ מִן הַשְּׂבִי וְעַל יְרוּשָׁלַיִם”

א. מי האיש שהתעניין במצב היהודים שבירושלים?

ב. מה התשובה שקיבל?

תשובה

א. נחמיה שאל את חנני על מצב היהודים אשר ביהודה.

ב. הנשאים בציון ברעה גדולה וחומות ירושלים פרוצות.

“דַּבְּרֵי נַחְמִיָּה בֶן חַכְלִיָּה וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ כְּסֻלוֹ שְׁנַת עֶשְׂרִים וְאֲנִי הֵייתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וַיָּבֹא חֲנַנִי אֶחָד מֵאֲחֵי הוּא וְאֲנָשִׁים מִיְהוּדָה וְאֲשָׁאֵלִם עַל הַיְהוּדִים הַפְּלִיטָה אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ מִן הַשְּׂבִי וְעַל יְרוּשָׁלַיִם וַיֹּאמְרוּ לִי הַנְּשָׂאֲרִים אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ מִן הַשְּׂבִי שֶׁם בְּמַדְיָנָה בְּרַעְיָה גְדֻלָּה וּבַחֲרָפָה וְחֹמֹת יְרוּשָׁלַיִם מִפְּרָצָת וּשְׁעָרֶיהָ נִצְתָּו בְּאֵשׁ וַיְהִי כְשִׁמְעִי אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יִשְׁבַּתִּי וְאֶבְכֶּה וְאֶתְאַבְּלָה יָמִים וְאֶהְיֶה צֶם וּמִתְפַּלֵּל לְפָנַי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם”

נחמיה א' 1-4

הנושא: תיקון עולם - הודו

השואלת: סיון קלר, חברה ב"לוחמים ללא גבולות", קבוצת צעירים יוצאי צה"ל המתנדבים לסייע במדיניות העולם השלישי.

נביא מנבא:

"אֲשֶׁר יִחְזִיקוּ עֲשֶׂרָה אָנָשִׁים מִכָּל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם בְּכַנֶּפֶף אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר נִלְכָּה עִמָּכֶם"

א. מי הנביא?

ב. מדוע ילכו הגויים עם עם ישראל?

תשובה

א. זכריה.

ב. האלוהים עם עם ישראל - "כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים עִמָּכֶם".

"כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת עַד אֲשֶׁר יָבֹאוּ עַמִּים וְיִשְׁבִּי עָרִים רַבּוֹת וְהִלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת אֶל אַחַת לֵאמֹר נִלְכָּה הַלּוֹךְ לַחֲלוֹת אֶת פְּנֵי ה' וּלְבַקֵּשׁ אֶת ה' צְבָאוֹת אֲלֵכָה גַם אֲנִי וּבָאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים לְבַקֵּשׁ אֶת ה' צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלַם וּלְחַלּוֹת אֶת פְּנֵי ה' כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת בְּיָמֵינוּ הִנֵּה אֲשֶׁר יִחְזִיקוּ עֲשֶׂרָה אָנָשִׁים מִכָּל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם וְהִחְזִיקוּ בְּכַנֶּפֶף אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר נִלְכָּה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים עִמָּכֶם"

זכריה ח' 23-20

הנושא: החיים היהודיים לאחר החורבן - על נהרות בבל

השואל: ד"ר פיליפ ווקוסבוביץ, האוצר ראשי, מוזיאון ארצות המקרא.

נבוכדנאצר מלך בבל עלה על ירושלים והגלה את יהויכין מלך יהודה:
”וַיֵּצֵא יְהוֹיָכִן מֶלֶךְ יְהוּדָה... הוּא וְאִמּוֹ וְעַבְדָּיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל”

א. אילו בעלי מקצועות הוגלו לבבל?

ב. מי הומלך במקום יהויכין?

תשובה

א. החרש והמסגר - והגלה את כל ירושלים ואת כל השרים ואת כל גבורי החיל עשרת אלפים גולה וכל החרש והמסגר.

ב. מתניה, צדקיהו.

”בן שמונה עשרה שנה יהויכין במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם ושם אמו נחשתא בת אלנתן מירושלם: ויעש הרע בעיני ה' ככל אשר עשה אביו: בעת ההיא עלו עבדי נבכדנאצר מלך בבל ירושלם ותבא העיר במצור: ויבא נבכדנאצר מלך בבל על העיר ועבדיו צרים עליה: ויצא יהויכין מלך יהודה על מלך בבל הוא ואמו ועבדיו ושָׂרָיו וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בְּשֵׁנַת שְׁמוֹנֶה לְמַלְכוֹ: וַיֵּצֵא מִשָּׁם אֶת כָּל אוֹצְרוֹת בַּיִת ה' וְאוֹצְרוֹת בַּיִת הַמֶּלֶךְ וַיִּקְצָץ אֶת כָּל כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּהִיכַל ה' כַּאֲשֶׁר דָּבַר ה': וְהִגְלָה אֶת כָּל יְרוּשָׁלַם וְאֶת כָּל הַשָּׂרִים וְאֶת כָּל גְּבוּרֵי הַחַיִל עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים גּוֹלָה וְכָל הַחֲרָשׁ וְהַמְּסַגֵּר לֹא נִשְׂאָר זֹלַת דָּלֶת עִם הָאָרֶץ: וַיִּגַּל אֶת יְהוֹיָכִין בְּבִלְהָ וְאֶת אִם הַמֶּלֶךְ וְאֶת נְשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְאֶת סָרִיסָיו וְאֶת אֵילֵי הָאָרֶץ הוֹלִיךְ גּוֹלָה מִירוּשָׁלַם בְּבִלְהָ: וְאֶת כָּל אַנְשֵׁי הַחַיִל שִׁבְעַת אֲלָפִים וְהַחֲרָשׁ וְהַמְּסַגֵּר אֶלֶף הַכֹּל גְּבוּרִים עֲשֵׂי מֵלְחָמָה וַיְבִיֵּאם מֶלֶךְ בָּבֶל גּוֹלָה בְּבִלְהָ: וַיִּמְלֹךְ מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת מַתְנִיָּה דָדוֹ תַּחְתָּיו וַיִּסַּב אֶת שְׁמוֹ צְדָקְיָהוּ”

מלכים ב' כד' 17-8

הנושא: התיישבות בנחל עוז

השואלת: רחל לוי, מייסדי קיבוץ נחל עוז.

אדם שהתיישב בארץ גרר זכה להצלחה חקלאית:
 "וַיִּזְרַע... בָּאָרֶץ הַהוּא וַיִּמְצָא בְשָׁנָה הַהוּא מָאָה שְׁעָרִים"

א. מי האיש?

ב. מי קינאו בו על הצלחתו?

תשובה

א. יצחק.

ב. הפלשתים.

"וישב יצחק בגרר: וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא לאמור אשתי פן יהרגני אנשי המקום על רבקה כי טובת מראה הוא: ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו: ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה: ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו אשם: ויצו אבימלך את כל העם לאמור הנגע באיש הזה ובאשתו מות יומת: ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו ה': ויגדל האיש וילך הלך ויגדל עד כי גדל מאד: ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקנאו אתו פלשתים: וכל הבארת אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר: ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד: וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם: וישב יצחק ויחפר את בארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות כשמת אשר קרא להן אביו: ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים: ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו: ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה: ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר כי עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ: ויעל משם באר שבע"

ספר בראשית פרק כו 1-24

הנושא: האחר הוא אני - התנדבות למען הקהילה

השואלים: רחלי שרעבי ויוסי לאמע, תלמידי בית הספר "גלים" בחדרה.

נביא ציוה לנערו להכין אוכל לבני הנביאים:
"וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׁפֹת הַסִּיר הַגְּדוֹלָה וּבִשֵּׁל נֹזֵיד לְבְנֵי הַנְּבִיאִים"

א. מי הנביא?

ב. מה הנס שעשה הנביא בסיר הנזיד שהוכן?

תשובה

א. אלישע.

ב. הכשיר אותו לאכילה באמצעות קמח.

"וְאֵלִישַׁע שָׁב הַגְּלִגְלָה וְהָרַעַב בְּאֶרֶץ וּבְנֵי הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים לְפָנָיו וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׁפֹת הַסִּיר הַגְּדוֹלָה וּבִשֵּׁל נֹזֵיד לְבְנֵי הַנְּבִיאִים: וַיֵּצֵא אֶחָד אֶל הַשֻּׁדָּה לְלֶקֶט אֹרֶז וַיִּמְצָא גֶפֶן שֻׁדָּה וַיִּלְקֹט מִמֶּנּוּ פַקְעֹת שֻׁדָּה מְלֵא בְגָדוֹ וַיָּבֵא וַיַּפְלַח אֶל סִיר הַנֹּזֵיד כִּי לֹא יָדָעוּ: וַיִּצְקוּ לְאֲנָשִׁים לֶאֱכֹל וַיְהִי כְּאֹכֶל מִהַנֹּזֵיד וְהֵמָּה צָעְקוּ וַיֹּאמְרוּ מָוֶת בְּסִיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יָכֹלוּ לֶאֱכֹל: וַיֹּאמֶר וּקְחוּ קִמְחָ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַסִּיר וַיֹּאמֶר צַק לָעַם וַיֹּאכְלוּ וְלֹא הָיָה דְבַר רָע בְּסִיר"

מלכים ב' ד' 41-38

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי התשע"ה
החידון הפומבי - ירושלים

השלב השני

בחלק הראשון

זיהוי ספר על פי רמזים

לכל אחד מהנבחנים יוצגו 3 רמזים הרומזים לספר מספרי המקרא או לאישיות
זיהה הנבחן את שם הספר/אישיות על פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות
זיהה הנבחן את שם הספר/אישיות על פי הרמז הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות
זיהה הנבחן את שם הספר/אישיות על פי שלשה רמזים - יזכה ב-3 נקודות
הזמן המוקצב לזיהוי שם הספר: 25 שניות

בחלק השני

על הנבחן להשיב על חמש שאלות

השאלות יוצגו לפני כל נבחן באמצעות משחק מחשב
הניקוד שיצבור הנבחן על כל שאלה יהיה כדלקמן:

תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את הנבחן ב-2 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את הנבחן ב-3 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את הנבחן ב-4 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את הנבחן ב-5 נקודות
תשובה נכונה על שאלה מס' 5 תזכה את הנבחן ב-6 נקודות
במענה על חמש השאלות יוכל כל נבחן לצבור סך של: 20 נקודות
הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא: 60 שניות

אם זיהה הנבחן בחלק הראשון את שם הספר על פי הרמז הראשון
וענה תשובות נכונות על כל חמש השאלות בשלב השני
יזכה בבונוס של 2 נקודות נוספות

בשלב השני בשני חלקיו ניתן לצבור: 30 נקודות

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: יאשיה בן צפניה

"וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר: לְקוֹחַ מֵאֵת הַגּוֹלָה מִחִלְדֵי וּמֵאֵת טוֹבְיָה וּמֵאֵת יְדַעְיָה וּבָאֵת אֶתָּה בַּיּוֹם הַהוּא וּבָאֵת בֵּית יֹאשִׁיָּה בֶן צְפַנְיָה אֲשֶׁר בָּאוּ מִבָּבֶל: וְלִקְחֶתָּ כֶּסֶף וְזָהָב וְעִשְׂתִּי עֲטָרוֹת וְשִׁמְתָּ בְּרֹאשׁ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדֵק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל: וְאָמַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה אִישׁ צִמַּח שָׁמוּ וּמִתְחַתְּיוּ יִצְמַח וּבְנָה אֶת הַיִּכְלָה: וְהוּא יִבְנֶה אֶת הַיִּכְלָה ה' וְהוּא יֵשֵׁב וְיִשָּׂא הוּד וְיָשִׁב וּמִשְׁלַל עַל כֶּסֶף וְהָיָה כֹהֵן עַל כֶּסֶף וְעֲצַת שְׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם: וְהַעֲטַרְתָּ תִּהְיֶה לְחֶלֶם וּלְטוֹבְיָה וּלְיְדַעְיָה וּלְחָנָן בֶּן צְפַנְיָה לְזַכְרוֹן בְּהִיכַל ה'"

זכריה ו' 9-14

רמז מס' 2: סוס אדם

"בַּיּוֹם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַעֲשֻׁתִּי עֲשָׂר חֹדֶשׁ הוּא חֹדֶשׁ שִׁבְטֵי בִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדְרִיּוֹשׁ הָיָה דְבַר ה' אֶל זְכַרְיָה בֶּן בְּרַכְיָהוּ בֶן עֲדוּא הַנְּבִיא לֵאמֹר: רְאִיתִי הַלִּילָה וְהִנֵּה אִישׁ רֹכֵב עַל סוּס אָדָם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהַדְסִים אֲשֶׁר בְּמִצְלָה וְאֶחָרָיו סוּסִים אָדָמִים שָׂרְקִים וּלְבָנִים... וַיַּעֲנוּ אֶת מְלֶאכֶּה ה' הַעֲמֵד בֵּין הַהַדְסִים וַיֹּאמְרוּ הֲתִהְלֶכְנוּ בְּאָרֶץ וְהִנֵּה כָל הָאָרֶץ יִשְׁבֶּת וְשִׁקְטָת... וַיַּעַן ה' אֶת הַמְּלָאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְבָרִים טוֹבִים דְּבָרִים נְחֻמִּים"

זכריה א' 7-13

רמז מס' 3: מנורת זהב ושבעה נרות

"וַיָּשֶׁב הַמְּלָאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיַּעֲיִרְנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲזוֹר מִשְׁנָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָאָמַר רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְגִלְגָּה עַל רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נִרְתִּיָּה עֲלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנֹרוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ: וְשְׁנַיִם זֵיתִים עֲלֶיהָ אֶחָד מִיְמִין הַגִּלְגָּה וְאֶחָד עַל שְׂמֹאלָהּ: וַאֲנִי וְאָמַר אֵל הַמְּלָאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה אֵלֶּה אֲדַנִּי... וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְבַר ה' אֵל זָרְבָבֶל לֵאמֹר לֹא בְחִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם בְּרוּחִי אָמַר ה' צְבָאוֹת"

זכריה ד' 1-6

שם הספר: זכריה

שאלה מס' 1 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

הניקוד	השאלה	התשובה	המקור
2	מי אמר: "בְּנֵעָרֵינוּ וּבְזִקְנֵינוּ נִלְךָ בְּבָנֵינוּ וּבְבָנוֹתֵנוּ ... נִלְךָ כִּי חָג ה' לָנוּ"?	משה	שמות י' 9
3	מי נתן לפחֹוֹת עֶבֶר הַנְּהַר אֲגָרוֹת מַעֲבַר שְׂקִיבֵל מֵאֵת הַמֶּלֶךְ?	נחמיה	נחמיה ב' 9
4	מי אמר: "צְדִיק אֵתָהּ ה' כִּי אָרִיב אֵלָיךְ ... מִדּוֹעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צְלַחָה"?	ירמיהו	ירמיה יב' 1
5	לאיזה מלך נתנו הַעֲמוּנִים מְנַחֵה וַיִּלְךְ שָׁמוּ עַד לְבֹא מִצְרַיִם כִּי הִחְזִיק עַד לְמַעְלָה?	עוזיה	דברי הימים ב' כו' 8
6	מי אמר: "כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לְבָנִי"?	הושע	הושע יא' 1

חלק ראשון: זהה את האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: מבניו: יחיאל ומיכאל

"וישכב יהושפט עם אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר דויד וימלך יהורם בנו תחתיו: ולו אחים בני יהושפט עזריה ויחיאל וזכריהו ועזריהו ומיכאל ושפטיהו כל אלה בני יהושפט מלך ישראל: ויתן להם אביהם מתנות רבות לכסף ולזהב ולמגדנות עם ערי מצרות ביהודה ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור"

דברי הימים ב' כא' 3-1

רמז מס' 2: עמק ברכה

"וישכימו בבקר ויצאו למדבר תקוע ובצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני יהודה וישבי ירושלם האמינו בה' אלהיכם ותאמנו האמינו בנביאיו והצליחו:... ויהודה בא על המצפה למדבר ויפנו אל ההמון והנם פגרים נפלים ארצה ואין פליטה: ויבא יהושפט ועמו לבז את שללם וימצאו בהם לרב ורכוש ופגרים וכלי חמדות וינצלו להם לאין משא ויהיו ימים שלושה בזוים את השלל כי רב הוא: וביום הרביעי נקהלו לעמק ברכה כי שם ברכו את ה' על כן קראו את שם המקום ההוא עמק ברכה עד היום: וישבו כל איש יהודה וירושלם ויהושפט בראשם לשוב אל ירושלם בשמחה כי שמחם ה' מאויביהם: ויבאו ירושלם בנבלים ובכנרות ובחצצרות אל בית ה'"

דברי הימים ב' כ' 28-20

רמז מס' 3: אניותיו נשברו בעציון גבר

"יהושפט עשה אניות תרשים ללכת אופירה לזהב ולא הלך כי נשברו אניות בעציון גבר: אז אמר אחזיהו בן אחאב אל יהושפט ילכו עבדי עם עבדיך באניות ולא אבה יהושפט"

מלכים א' כב' 49-50

"ואחרי כן אתחבר יהושפט מלך יהודה עם אחזיה מלך ישראל הוא הרשיע לעשות: ויתברו עמו לעשות אניות ללכת תרשים ועשו אניות בעציון גבר: ויתנבא אליעזר בן דודו ממרשה על יהושפט לאמר כהתחברך עם אחזיהו פרץ ה' את מעשיך וישברו אניות ולא עצרו ללכת אל תרשיש"

דברי הימים ב' כ' 37-35

שם האישיות: יהושפט

שאלה מס' 2 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
שמואל ב' י' 12	יואב	מי אמר: "חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו וה' יעשה הטוב בעיניו"?	2
שופטים יז' 10	מיכה	מי נתן לעובד שלו עשרת כסף לימים וערך בגדים?	3
יחזקאל יח' 2	יחזקאל	מי אמר: "מה לכם אתם משלים את המשל הזה... אבות יאכלו בסר ושני הבנים תקהינה"?	4
דברי הימים ב' לא' 4	חזקיהו	מי המלך שאמר לעם ליושבי ירושלים לתת מנת הכהנים והלוים למען יחזקו בתורת ה'?	5
צפניה ג' 13	צפניה	מי אמר: "שאריית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו קזב ולא ימצא בפייהם לשון תרמית"?	6

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: קצח וכמן

"האזינו ושמעו קולי הקשיבו ושמעו אמרתי: הכל היום יחרש החרש לזרע יפתח וישדד אדמתו: הלוא אם שוה פניה והפיץ קצח וכמן יורק ושם חטה שורה ושערה נסמן וכסמת גבלתו: ויסרו למשפט אלהיו יורנו: כי לא בחרוץ יודש קצח ואופן עגלה על כמן יוסב כי במטה יחבט קצח וכמן בשבט"

ישעיה כח' 24-27

רמז מס' 2: מבניו: שאר ישוב

"ויאמר ה' אל ישעיהו צא נא לקראת אחז אתה ושאר ישוב בנך אל קצה תעלת הברכה העליונה אל מסלת שדה כובס: ואמרת אליו השמר והשקט אל תירא ולבבך אל ירך משני זנבות האודים העשנים האלה בחרי אף רצין וארם וכן רמליהו: יען כי יעץ עליך ארם רעה אפרים וכן רמליהו לאמר"

ישעיה ז' 3-5

רמז מס' 3: כרם בקרן בן שמון

"אשירה נא לידי שירת דודי לכרמו כרם ה' לידי בקרן בן שמן: ויעזקהו ויסקלהו ויטעהו שרק ויבן מגדל בתוכו וגם יקב חצב בו ויקו לעשות ענבים ויעש באשמים: ועתה יושב ירושלם ואיש יהודה שפטו נא ביני ובין כרמי: מה לעשות עוד לכרמי ולא עשיתי בו מדוע קייתי לעשות ענבים ויעש באשמים: כי כרם ה' צבאות בית ישראל ואיש יהודה נטע שעשועיו ויקו למשפט והנה משפח לצדקה והנה צעקה"

ישעיה ה' 1-7

שם הספר: ישעיה

שאלה מס' 3 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
במדבר יג' 30	כלב	מי אמר: "עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה?"	2
שמואל ב' ג' 16	פלטי בן ליש	מי הלך אחרי אשתו הלוח ונכה אחריה עד בחרים?	3
חגי ב' 9	חגי	מי אמר: "גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון... ובמקום הזה אתן שלום?"	4
דברי הימים ב' לג' 14	מנשה	מי המלך שבנה חומה חיצונה לעיר דויד מערבה לגיחון בנחל ולבוא בשער הדגים?	5
יחזקאל כח' 3	נגיד צור מלך צור	על מי נאמר: "הנה חכם אתה מדניאל כל סתום לא עמוף?"	6

חלק ראשון: זהה את האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: מבניו: יבחר ונפג

"וידע דוד כי הכינו ה' למלך על ישראל וכי נשא ממלכתו בעבור עמו ישראל: ויקח דוד עוד פלגשים ונשים מירושלם אחרי באו מחברון ויולדו עוד לדוד בנים ובנות: ואלה שמות הילדים לו בירושלם שמוע ושובב ונתן ושלמה: ויבחר ואלישוע ונפג ופייע: ואלישמע ואלידע ואלפלט"

שמואל ב' ה' 12-16

רמז מס' 2: הפה ארי ודוב

"ויאמר דוד ה' אשר הצלני מיד הארי ומיד הדב הוא יצילני מיד הפלשתי הזה ויאמר שאול אל דוד לך וה' יהיה עמך: וילבש שאול את דוד מדיו ונתן קובע נחשת על ראשו וילבש אתו שריון: ויחגר דוד את חרבו מעל למדיו ויאל ללכת כי לא נסה ויאמר דוד אל שאול לא אוכל ללכת באלה כי לא נסיתי ויסרם דוד מעליו: ויקח מקלו בידו ויבחר לו חמשה חלקי אבנים מן הנחל וישם אתם בכלי הרעים אשר לו וביקוט וקלעו בידו ויגש אל הפלשתי"

שמואל א' יז' 37-40

רמז מס' 3: גורן ארונה

"ויבא גד אל דוד ביום ההוא ויאמר לו עלה הקם לה' מזבח בגרן ארונה היבסי: ויעל דוד כדבר גד כאשר צוה ה': וישקף ארונה וירא את המלך ואת עבדיו עברים עליו ויצא ארונה וישתחו למלך אפיו ארצה: ויאמר ארונה מדוע בא אדני המלך אל עבדו ויאמר דוד לקנות מעמך את הגרן לבנות מזבח לה' ותעצר המגפה מעל העם: ויאמר המלך אל ארונה לא כי קנו אקנה מאותך במחיר ולא אעלה לה' אלהי עלות חנם ויקן דוד את הגרן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים: ויבן שם דוד מזבח לה' ויעל עלות ושלמים ויעתר ה' לארץ ותעצר המגפה מעל ישראל"

שמואל ב' כד' 18-25

שם האישיות: דוד

שאלה מס' 4 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

הניקוד	השאלה	התשובה	המקור
2	מי אמר: "עורר בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו"?	השטן	איוב ב' 4
3	מי הנערה שהיתה יפה בכלל גבול ישראל?	אבישג השונמית	מלכים א' א' 3
4	מי אמר: "ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך"?	מיכה	מיכה ו' 8
5	לאיזה מלך נאמר: "כי אם בא אתה עשה חזק למלחמה ... כי יש כח באלהים לעזור ולהכשיל"?	אמציהו	דברי הימים ב' כה' 8
6	מי אמר: "מקנה ישראל מושיעו בעת צרה למה תהיה כגר בארץ וכארח נטה ללון"?	ירמיהו	ירמיה יד' 8

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: אני אלישה

"ואתה בן אדם שא על צר קינה: ואמרת לצור הישבת על מבואת ים רכלת העמים אל איים רבים כה אמר אדני אלוהים צור את אמרת אני כלילת יפי: בלב ימים גבולך בניך כללו יפיך: ברושים משניר בנו לך את כל לחתים ארוז מלכנון לקחו לעשות תרן עליך: אלונים מבשן עשו משוטך קרשך עשו שן בת אשרים מאיי כתיים: שש ברקמה ממצרים היה מפרשך להיות לך לנס תכלת וארגמן מאיי אלישה היה מכסף: ישבי צידון וארוד היו שטים לך חכמך צור היו בך המה חבליך"

יחזקאל כח' 2-8

רמז מס' 2: גוג ארץ המגוג

"בן אדם שים פניך אל גוג ארץ המגוג נשיא ראש משך ותבל והנבא עליו: ואמרת כה אמר אדני אלוהים הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותבל: ושובבתיך ונתתי חחים בלחיך והוצאתי אותך ואת כל חילך סוסים ופרשים לבשי מכלול כלם קהל רב צנה ומגן תפשי חרבות כלם: פרס כוש ופוט אתם כלם מגן וכובע"

יחזקאל לח' 2-5

רמז מס' 3: עץ יוסף ועץ יהודה

"ויהי דבר ה' אלי לאמר: ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני ישראל חבריו ולקח עץ אחד וכתב עליו ליוסף עץ אפרים וכל בית ישראל חבריו: וקרב אתם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך: וכאשר יאמרו אליך בני עמך לאמר הלוא תגיד לנו מה אלה לך: דבר אליהם כה אמר אדני אלוהים הנה אני לקח את עץ יוסף אשר ביד אפרים ושבטי ישראל חבריו ונתתי אותם עליו את עץ יהודה ועשיתם לעץ אחד והיו אחד בדי"

יחזקאל לז' 15-19

שם הספר: יחזקאל

שאלה מס' 5 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
במדבר יז' 13	אהרון	מי עמד בין המתים ובין החיים ועצר את המגפה בעם?	2
יונה ד' 5	יונה	מי עשה לו סכה וישב תחתיה בצל עד אשר יראה מה יהיה בעיר?	3
הושע ב' 21	הושע	מי אמר: "וארשתיה לי לעולם וארשתיה לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים"?	4
דברי הימים ב' לה' 4	יאשיהו	מי המלך שהורה ללויים: "והכינו לבית אבותיכם כמחלקותיכם בכתב דויד מלך ישראל ובמכתב שלמה בנו"?	5
ישעיה לא' 5	ישעיהו	מי אמר: "כצפרים עפות כן יגן ה' צבאות על ירושלים גנון והציל פסות והמליט"?	6

שאלה מס' 6

חלק ראשון: זהה את האישיות על פי הרמזים

רמז מס' 1: גמזו ובנותיה

"בַּעַת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחִז עַל מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעְזֹר לֹ: וְעוֹד אֲדוּמִים בָּאוּ וַיִּכּוּ בַיהוּדָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁבִי: וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהִגְבִּיב לַיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת בֵּית שֹׁמֶשׁ וְאֶת אֵילֹן וְאֶת הַגְּדֵרוֹת וְאֶת שׁוֹכֵי וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת תַּמְנָה וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת גַּמְזוֹ וְאֶת בְּנֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: כִּי הִכְנִיעַ ה' אֶת יְהוּדָה בְּעִבּוֹר אָחִז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ בַּיהוּדָה וּמַעוֹל מַעַל בָּהּ: וַיָּבֵא עָלָיו תִּלְגַּת פְּלֹנְאָסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּצַר לוֹ וְלֹא חָזַקוּ"

דברי הימים ב' כח' 20-16

רמז מס' 2: המזבח בדמשק

"וַיִּקַּח אָחִז אֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הַזָּהָב הַנִּמְצָא בֵּית ה' וּבִאֲצֵרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר שְׁחָד: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּעַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶל דְּמִשְׁק וַיִּתְּפֹשֶׁה וַיִּגְלֶה קִירָה וְאֶת רִצִּין הַמִּית: וַיִּלְךְ הַמֶּלֶךְ אָחִז לְקִרְאֵת תְּגִלַּת פְּלֹאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר דּוּמְשִׁק וַיִּרְא אֶת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּדִמְשִׁק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחִז אֶל אוּרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת דְּמוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת תְּבִנֹתָיו לְכָל מַעֲשָׂהוּ: וַיִּבֶן אוּרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת הַמִּזְבֵּחַ כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחִז מִדְּמִשְׁק כֵּן עָשָׂה אוּרִיָּה הַכֹּהֵן עַד בּוֹא הַמֶּלֶךְ אָחִז מִדְּמִשְׁק"

מלכים ב' טז' 8-11

רמז מס' 3: הבן של יותם

"וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יוֹתָם אֲשֶׁר עָשָׂה הָלֹא הֵם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: ... וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר עִם אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ אָחִז בְּנוֹ תַחְתָּיו בְּשָׁנַת שִׁבְעָה עָשָׂרָה שָׁנָה לְפָקֹח בֶּן רַמְלִיָּהוּ מֶלֶךְ אָחִז בֶּן יוֹתָם מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה אָחִז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְלֹא עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ה' אֱלֹהֵיו כְּדָוִד אָבִיו"

מלכים ב' טו' 39-36, טז' 2-1

שם האישיות: אחז

שאלה מס' 6 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
במדבר לב' 6	בני גד וראובן	למי נאמר: "האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבו פה"?	2
מלכים א' ה' 3	שלמה	על שולחנו של איזה מלך אכלו איל וצבי ויחמור וברברים אבוסים?	3
מלאכי ג' 10	מלאכי	מי אמר: "ובחננוני נא בוזאת... אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די"?	4
דברי הימים ב' כט' 3	חזקיהו	מי המלך שבשנה הראשונה למלכו בחדש הראשון פתח את דלתות בית ה' ויחזקם?	5
ירמיה כ' 13	ירמיהו	מי אמר: "שירו לה' הללו את ה' כי הציל את נפש אביון מיד מרעים"?	6

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: שער החרסית

“כה אמר ה' הלוך וקניית בקבוק יוצר חרש ומזקני העם ומזקני הכהנים: ויצאת אל גיא בן הנגס אשר פתח שער החרסית וקראת שם את הדברים אשר אדבר אליך: ואמרת שמעו דבר ה' מלכי יהודה וישבי ירושלים כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל הנני מביא רעה על המקום הזה אשר כל שמעה תצלנה אזוניו”

ירמיה יט' 3-1

רמז מס' 2: סיר נפוח

“ויהי דבר ה' אלי שנית לאמר מה אתה ראה ואמר סיר נפוח אני ראה ופניו מפני צפונה: ויאמר ה' אלי מצפון תפתח הרעה על כל ישבי הארץ: כי הנני קרא לכל משפחות ממלכות צפונה נאם ה' ובאו ונתנו איש כסאו פתח שערי ירושלים ועל כל חומתיה סביב ועל כל ערי יהודה: ואתה תאזר מתניך וקמת ודברת אליהם את כל אשר אנכי אצוה אל תחת מפניהם פן אחתך לפניהם”

ירמיה א' 17-13

רמז מס' 3: בן חלקיהו מענתות

“דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימין: אשר היה דבר ה' אליו בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה שנה למלכו: ויהי בימי יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה עד תם עשתי עשרה שנה לצדקיהו בן יאשיהו מלך יהודה עד גלות ירושלים בחדש החמישי”

ירמיה א' 3-1

שם הספר: ירמיהו

שאלה מס' 7 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
בראשית ל' 30	יעקב	מי אמר: "וַיִּבְרַךְ ה' אֶת־ךָ לְרַגְלֵי וְעַתָּה מָתִי אַעֲשֶׂה גַם אֲנֹכִי לְבֵיתִי"?	2
שמואל ב' א' 10	שאול	ממי לקחו את הנזר אשר על ראשו ואצבעה אשר על זרעו?	3
עמוס ט' 11	עמוס	מי אמר: "כִּי־וָעַתָּה הֵיוּ אֲנִי אֶת־כַּתְּוֵיבֵי דָוִד הַנִּפְלְאוֹת... וּבְנֵי־תֵיבֵי כִי־מִי עוֹלָם"?	4
דברי הימים ב' כא' 16	יהורם	על איזה מלך העיר ה' את רוח הפלשתים והערבים אשר על יד כושים ויעלו ביהודה ויבקעוה?	5
יחזקאל כ' 37	יחזקאל	מי אמר: "וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם תַּחַת הַשָּׁבֶט וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם בְּמִסְרֵת הַבְּרִית"?	6

חלק ראשון: זהה את האישייות על פי הרמזים

רמז מס' 1: 232 נערים

"והנה נביא אחד נגש אל אחאב מלך ישראל ויאמר פה אמר ה' הראית את כל ההמון הגדול הזה הנני נתנו בידך היום וידעת כי אני ה': ויאמר אחאב במי ויאמר כה אמר ה' בנערי שרי המדינות ויאמר מי יאסר המלחמה ויאמר אתה: ופקד את נערי שרי המדינות ויהיו מאתים שנים ושלישים ואחריהם פקד את כל העם כל בני ישראל שבעת אלפים: ואלה יצאו מן העיר נערי שרי המדינות והחיל אשר אחריהם: ויכו איש אישו וינסו ארם וירדפם ישראל וימלט בן הדד מלך ארם על סוס ופרשים: ויצא מלך ישראל ויך את הסוס ואת הרכב והכה בארם מכה גדולה"

מלכים א' כ' 21-13

רמז מס' 2: בימיו בנה חיאל את יריחו

"ואחאב בן עמרי מלך על ישראל בשנת שלשים ושמונה שנה לאסא מלך יהודה וימלך אחאב בן עמרי על ישראל בשמרון עשרים ושתים שנה: ויעש אחאב בן עמרי הרע בעיני ה' מכל אשר לפניו: ויהי הנקל לכתו בחטאות ורבעם בן נבט ויקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך צידנים וילך ויעבד את הבעל וישתחו לו: ויקם מזבח לבעל בית הבעל אשר בנה בשמרון: ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להכעיס את ה' אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו: בימיו בנה חיאל בית האלי את יריחה באבירם בכרו יסדה ובשגיב צעירו הציב דלתיה כדבר ה' אשר דבר ביד יהושע בן נון"

מלכים א' טז' 34-29

רמז מס' 3: כרם נבות

"ויהי אחר הדברים האלה כרם היה לנבות היזרעאלי אשר ביוזרעאל אצל היכל אחאב מלך שמרון: וידבר אחאב אל נבות לאמר תנה לי את כרמך ויהי לי לגן ירק כי הוא קרוב אצל ביתי ואתנה לך תחתיו כרם טוב ממשו אם טוב בעיניך אתנה לך כסף מחיר זה: ויאמר נבות אל אחאב חלילה לי מה' מתתני את נחלת אבתי לך: ויבא אחאב אל ביתו סר וזעף על הדבר אשר דבר אליו נבות היזרעאלי ויאמר לא אתן לך את נחלת אבתי וישכב על מטתי ויסב את פניו ולא אכל לחם: ותבא אליו ותדבר אליו מה זה רוחך סרה ואינך אכל לחם: וידבר אליה כי אדבר אל נבות היזרעאלי ואמר לו תנה לי את כרמך בכסף או אם חפץ אתה אתנה לך כרם תחתיו ויאמר לא אתן לך את כרמי: ותאמר אליו איזבל אשתו אתה עתה תעשה מלוכה על ישראל קום אכל לחם ויטב לבך אני אתן לך את כרם נבות היזרעאלי"

מלכים א' כא' 7-1

שם האישייות: אחאב

שאלה מס' 8 - חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
שמואל ב' כד' 24	דוד	מי אמר: "כי קנו אֶקְנָה מֵאוֹתָךְ בְּמַחִיר וְלֹא אֶעֱלֶה לָּהּ אֱלֹהֵי עֲלוֹת חַנּוּם?"	2
שופטים כא' 21	שילה	בנות איזו עיר יצאו לכרמים לחול במחלות?	3
ישעיה ח' 10	ישעיהו	מי אמר: "עצו עצה ותפֹר דְּבַרוּ דְּבַר וְלֹא יִקּוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל?"	4
דברי הימים ב' כד' 9	יואש	בימי איזה מלך נאמר: "וַיִּתְּנוּ קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם לְהָבִיא לָהּ מִשָּׂאת מִשֶּׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר?"	5
מלאכי ב' 15	מלאכי	מי אמר: "וּמָה הָאֶחָד מִבְּקִשׁ זָרַע אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וּבְאִשְׁתׁ נְעוּרֶיךָ אֵל יִבְגְּדוּ?"	6

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי לשנת תשע"ה

החידון הפומבי - שלב שלישי

שלב השאלה הזוהה

שאלתו של ראש ממשלת ישראל מר בנימין נתניהו

בתפילה לשלום המדינה, הנישאת בבתי הכנסת, בכל שבת ומועד
אנחנו מבקשים

אבינו שבשמים, צור ישראל וגואלו, ברוך את-מדינת-ישראל, ראשית צמיחת גאֶלְתָנוּ.
ואת אחינו כל בית ישראל, פְקֹד-נָא בְּכָל אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם, וְתוֹלִיכֶם מֵהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְצִיּוֹן עִירָךְ
וְלִירוּשָׁלַיִם מִשְׁכַּן שְׁמֶךְ

השנה עומד חידון התנ"ך העולמי בסימן: קיבוץ גלויות
ובסימן הפסוק: "וְקִבְצְתִי אֶתְכֶם מִכָּל הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל אֲדַמְתְּכֶם"

לפניכם 8 פסוקים העוסקים בנושא קיבוץ גלויות

**נא ענו על השאלות המצורפות לכל קטע פסוק
תשובות נכונות על כל השאלות יזכו ב-32 נקודות**

הזמן המוקצב

4 דקות בלבד

בהצלחה

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי לשנת תשע"ה
החידון הפומבי - שלב שלישי

שאלתו של ראש ממשלת ישראל מר בנימין נתניהו

השאלות

השיבה לארץ ישראל

1. מי אמר: "יִחַרְדּוּ כְּצֹפּוֹר מִמְּצָרִים, וְכִיּוֹנָה מֵאֶרֶץ אֲשׁוּר, וְהוֹשְׁבֵתִים עַל בְּתֵיהֶם"?

הושע יא' 11

תשובה הושע

2. מי אמר: "וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשָׁב, וְקִבְּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים, אֲשֶׁר הִפְיֵצְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה"?

דברים ל' 4-3

תשובה משה

קיבוץ שארית ישראל

3. מי אמר: "אֶסֶף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב בְּלֶךְ, קִבֵּץ אֶקְבֹּץ שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל, יַחַד אֲשִׁימֵנּוּ כְּצֹאן בְּצֹרֶה"?

מיכה ב' 12

תשובה מיכה

4. מי אמר: "וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא, יוֹסִיף אֲדֹנָי שְׁנֵית יָדוֹ, לְקַנּוֹת אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ, אֲשֶׁר יִשְׁאֵר מֵאֲשׁוּר וּמִמְצָרִים וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמֵעִלָּם וּמִשְׁנַעַר וּמִחֲמַת וּמֵאֵי הַיָּם"?

ישעיה יא' 11-12

תשובה ישעיהו

אחדות

5. מי אמר: "ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו, ושמו להם, ראש אחד ועלו מן הארץ"?

הושע ב' 2.

תשובה הושע

6. מי אמר: "ועשיתי אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל... ולא יהיו עוד לשני גוים, ולא יחצו עוד, לשתי ממלכות עוד"?

יחזקאל לז' 22

תשובה יחזקאל

לשם ותהילה בעמים

7. מי אמר: "בעת ההיא אביא אתכם, ובעת קבצי אתכם, כי אתן אתכם, לשם ולתהלה, בכל עמי הארץ"?

צפניה יג' 20

תשובה צפניה

ישיבה לבטח בארץ

8. מי אמר: "בקבצי את בית ישראל מן העמים אשר נפצו כם... וישבו על אדמתם... ובנו בתים, ונטעו כרמים, וישבו לבטח"?

יחזקאל כח' 25-26

תשובה יחזקאל

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי לשנת תשע"ה

החידון הפומבי - שלב רביעי

שאלות בזק להכרעה ראש בראש

לפני שני הנבחנים שעלו לשלב הרביעי

יוצגו בעל פה 24 שאלות

לכל נבחן יוצגו 12 שאלות

אם בתום 24 השאלות לא תהיה הכרעה

יוצגו לכל נבחן עוד 3 שאלות נוספות

אם גם אז לא תהיה הכרעה

יוכרזו שני המתמודדים כשני חתנים/ כלות

תשובה נכונה על כל שאלה תזכה בנקודה אחת

שלב רביעי
שלב ראש בראש

1-2

מי אמר: "רְנֵי בַת צִיּוֹן הֲרִיעוּ יִשְׂרָאֵל שְׂמֹחֵי וְעֲלִזֵי בְּכָל לַבַּיִת יְרוּשָׁלַם?" צפניה צפניה ג' 14	מי אמר: "וְגִלְתִּי בִירוּשָׁלַם וְשִׁשְׁתִּי בְעַמִּי וְלֹא יִשְׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה?" ישעיהו ישעיהו סה' 19
--	---

3-4

מי אמר: "אֵלֶּה בָּרֶכֶב וְאֵלֶּה בַּסּוּסִים וְאֶנְחֲנוּ בְשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר?" משורר תהילים / דוד תהילים כ' 8	מי אמר: "אֲשׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנו עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמֵר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעַשֵׁה יָדֵינוּ?" הושע הושע יד' 4
--	--

5-6

מי אמר: "לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחְשָׂה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֶשְׁקוֹט עַד יֵצֵא כְּנֶגְהָ צְדָקָה וְיִשׁוּעָתָה כְּלָפִיד יִבְעָר?" ישעיהו ישעיהו סב' 1	מי אמר: "בַּיּוֹם הַהוּא אֲשִׁים אֶת אֲלֹפֵי יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בְּעֵצִים וְכְלָפִיד אֵשׁ בְּעַמִּיר וְאָכְלוּ... אֶת כָּל הָעַמִּים סָבִיב?" זכריה זכריה יב' 6
--	--

<p>מי אמר: "ולא יהיה עוד לבית ישראל סלון ממאיר וקוץ מכאב מכל סביבתם השאטים אותם?"</p> <p>יחזקאל יחזקאל כח' 24</p>	<p>מי אמר: "לא ישמע עוד חמס בארצך שד ושבר בגבולך וקראת ישועה חומתיך ושעריך תהלה?"</p> <p>ישעיהו ישעיהו ס' 18</p>
---	--

<p>מה שמו של השוטר בימי עוזיהו מלך יהודה?</p> <p>מעשיהו דברי הימים כו' 11</p>	<p>מה שמו של הנגיד לבית יהודה בימי הושפט מלך יהודה?</p> <p>זבדיהו בן ישמעאל דברי הימים ב' יט' 11</p>
--	---

<p>השלם את הפסוק: מכסה פשעיו לא יצליח...</p> <p>ומודה ועזב ירחם משלי כח' 13</p>	<p>השלם את הפסוק: נפש שבעה תבוס נפת...</p> <p>ונפש רעה כל מר מתוק משלי כז' 7</p>
--	---

13-14

<p>מי אמר:</p> <p>”כי לא יעשה אדני אלוהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים?”</p> <p>עמוס עמוס ג' 7</p>	<p>מי אמר:</p> <p>”סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם?”</p> <p>משורר תהילים / דוד תהילים כה' 14</p>
--	--

15-16

<p>מי אמר:</p> <p>”ובנו חרבות עולם שממות ראשנים יקוממו וחדשו ערי חרב שממות דור ודור?”</p> <p>ישעיהו ישעיה סא' 4</p>	<p>מי אמר:</p> <p>”והרביתי עליכם אדם כל בית ישראל כלה ונשבו הערים והחרבות תבנינה?”</p> <p>יחזקאל יחזקאל לו' 10</p>
--	---

17-18

<p>השלם את הפסוק:</p> <p>מקלל אביו ואמו ...</p> <p>ידעך נרו באשון השן משלי כ' 20</p>	<p>השלם את הפסוק:</p> <p>גוזל אביו ואמו ואמר אין פשע ...</p> <p>חבר הוא לאיש משחית משלי כח' 24</p>
---	---

19-20

<p>מי אמר:</p> <p>”בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּהּ וְהָיָה ה’ מִבְּטָחוֹ?”</p> <p>ירמיהו ירמיהו יז' 7</p>	<p>מי אמר:</p> <p>”בְּטָחוּ בֵּהּ עַדִּי עַד כִּי בִּיָּהּ ה’ צוּר עוֹלָמִים?”</p> <p>ישעיהו ישעיהו כו' 4</p>
---	--

21-22

<p>מי החזיק בחומת ירושלים מִדָּה שְׁנִית מִנְּגֹד עַלֹת הַנְּשֻׁק הַמְּקַצֵּעַ?</p> <p>עזר בן ישוע נחמיה ג' 19</p>	<p>מי החזיק בחומת ירושלים עַד נִגְד קִבְרֵי דָוִד וְעַד הַבְּרִכָּה הָעֲשׂוּיָה וְעַד בַּיִת הַגְּבֻרִים?</p> <p>נחמיה בן עזבוק נחמיה ג' 16</p>
---	--

23-24

<p>מי אמר:</p> <p>”בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל אֲשַׁתְּלַנּוּ וְנִשְׂא עֲנָף וְעָשָׂה פְּרִי וְהָיָה לְאָרֶז אֲדִיר?”</p> <p>יחזקאל יחזקאל יז' 23</p>	<p>מי אמר:</p> <p>”וַיִּסְפֶּה פְּלִיטַת בַּיִת יְהוּדָה הַנִּשְׂאָרָה שְׂרָשׁ לְמַטָּה וְעָשָׂה פְּרִי לְמַעַלָּה?”</p> <p>ישעיהו מלכים ב' יט' 30</p>
---	---

25-26

<p>ציין שם אחד הלויים מן בני אֶלִיָּצָפֹן שהתקדשו ובאו כמצות המלך יחזקיהו לטהר בית ה'</p> <p>שְׁמֵרִי / וְעִיָּאֵל דברי הימים ב' פרק כט' 13</p>	<p>ציין שם אחד הלויים מן בני יְדוּתָן שהתקדשו ובאו כמצות המלך יחזקיהו לטהר בית ה'</p> <p>שְׁמַעְיָה / וְעִזְיָאֵל דברי הימים ב' כט' 14</p>
--	---

27-28

<p>"אלה בני המדינה העלים משבי הגולה אשר הגלה נבוכדנצר מלך בבל וישבו לירושלם וליהודה איש לעירו"</p> <p>מה היה מספר העולים מאנשי בית אל והעי?</p> <p>123 - מאה עשרים ושלושה נחמיה ז' 32</p>	<p>"אלה בני המדינה העלים משבי הגולה אשר הגלה נבוכדנצר מלך בבל וישבו לירושלם וליהודה איש לעירו"</p> <p>מה היה מספר העולים מבני לד חדיד ואונז?</p> <p>721 - שבע מאות ועשרים ואחד נחמיה ז' 37</p>
--	---

29-30

<p>מי אמר:</p> <p>"ויאמר קראתי מצרה לי אל ה' ויענני מבטן שאול שועתי שמעת קולי"?</p> <p>יונה יונה ב' 3</p>	<p>מי אמר:</p> <p>"הוי כי גדול היום ההוא מאין כמהו ועת צרה היא לעקב וממנה ישע"?</p> <p>ירמיהו ירמיה ל' 7</p>
--	---

חידון מוקדם בכתב

יום העצמאות ה-67 למדינת ישראל, תשע"ה

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-52

בסימן קיבוץ גלויות: "וְקִבְצֵתִי אֶתְכֶם מִכָּל-הָאָרְצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל-אֶדְמַתְכֶם" (יחזקאל ל"ו כ"ד)

חידון מוקדם בכתב

שם הנבחן: _____ הארץ: _____

חומר החידון

כתובים	נביאים ראשונים	תורה
יחזקאל: יז-כ, כז-כח, לג-לד, לו-לז.	יהושע: א'-יא, יד, כב'-כד'. שופטים: כל הספר. שמואל א': כל הספר. שמואל ב': כל הספר. מלכים א': כל הספר. מלכים ב': כל הספר.	בראשית: יב-כ. שמות: א'-כד, לא-לד'. ויקרא: יט, כג, כד, כה. במדבר: י-יז, כ-כה, כז, לב'. דברים: כ-כז, כט'-לד.
תהילים: א'-ב, יט-ל'. משלי: כ-לא'. איוב: א'-ב, לח'-מב'. רות: כל הספר. עזרא: א, ג, ז, ט, י'. נחמיה: כל הספר. דברי הימים ב': יז-לז.	תרי עשר הושע: א'-ו, יא-יד'. עמוס: כל הספר. יונה: כל הספר. מיכה: כל הספר. צפניה: כל הספר. חגי: כל הספר. זכריה: כל הספר. מלאכי: כל הספר.	נביאים אחרונים ישעיה: א-יב, כה-לה, ס-סו'. ירמיה: א'-ב, יא-כג, ל-לג'.

הניקוד: בחידון מוקדם זה 60 שאלות. כל תשובה נכונה מזכה בנקודה אחת
סה"כ יוכל כל נבחן לצבור 60 נקודות שייזקפו לזכותו בשלבי החידון הפומבי
הזמן: הזמן המוקצב לפתרון מבחן זה הוא 60 דקות

מרכז החידון: רס"ן הרב אשר מולד

עורך ומפיק החידון: שאול דוד

מחבר השאלות: נריה פנחס

ועדת השאלות: רס"ן הרב אשר מולד, שאול דוד, סגן אביעד חזני, נריה פנחס

ב ה צ ל ח ה !

חלק ראשון: הקף בעיגול את האות שליד התשובה הנכונה

שאלה מס' 1

למי נאמר: "קום התהלך בארץ לארצה ולרחבה כי לך אתננה:"?

- א. אברהם
- ב. יהושע
- ג. משה
- ד. יעקב

שאלה מס' 2

את איזה שבט בירך משה: "מברכת ה' ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת: וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים:"?

- א. יהודה
- ב. יוסף
- ג. שמעון
- ד. אשר

שאלה מס' 3

מי אמרה: "כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלין עמך עמי ואלהיך אלהי: באשר תמותי אמות ושם אקבר כה יעשה ה' לי וכה יסיף כי המות יפריד ביני ובינך:"?

- א. רות
- ב. פנינה
- ג. בת יפתח
- ד. צפורה

שאלה מס' 4

מי אמר: "והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארצה:"?

- א. יחזקאל
- ב. ישעיה
- ג. משורר תהילים
- ד. הושע

שאלה מס' 5

מי ניבא: "וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יַחֲיִיה אִישׁ עֵגְלַת בְּקָר וּשְׁתֵּי צֹאן: וְהָיָה מִרְבַּע עֲשׂוֹת חֶלֶב יֹאכַל חֶמְאָה כִּי חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכַל כָּל הַנּוֹתֵר בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:"?

- א. ירמיהו
- ב. זכריה
- ג. מיכה
- ד. ישעיהו

שאלה מס' 6

על מי נאמר: "אִישׁ בַּעַל שֵׁעַר וְאֶזְזוֹר עוֹר אֶזְזוֹר בְּמַתְנִיּוֹ:"?

- א. אליהו
- ב. שמשון
- ג. ירמיהו
- ד. אבשלום

שאלה מס' 7

למי נאמר: "אֲחַתְּנוּ אֶת הַיָּי לְאַלְפֵי רֶבֶבָה וַיִּירֶשׁ זֶרַעַךְ אֶת שֵׁעַר שְׁנַאֲיוֹ:"?

- ה. מיכל
- ב. נעמי
- ג. רבקה
- ד. רחל

שאלה מס' 8

מי אמר: "וְעַתָּה תִּנְהַל לִי אֶת הַהָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָתָּה שָׁמַעְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי עֲנִקִים שָׁם וְעָרִים גְּדֹלוֹת בְּצָרוֹת אוֹלֵי ה' אוֹתֵי וְהוֹרְשֵׁתִים:"?

- א. כלב בן יפונה
- ב. אהוד בן גרא
- ג. יואב בן צרויה
- ד. אכנר בן נר

שאלה מס' 9

מי אמר: "ואמרתי לא אזכרנו ולא אדבר עוד בשמו והיה בלבי כאש בערת עצר בעצמתי ונלאיתי כלכל ולא אוכל?"

- א. משורר תהילים
- ב. איוב
- ג. ירמיהו
- ד. שלמה במשלי

שאלה מס' 10

למי נאמר: "מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך אולי יתעשת האלהים לנו ולא נאבד?"

- א. אליהו
- ב. יונה
- ג. עזרא
- ד. שמואל

שאלה מס' 11

מי אמר: "האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק?"

- א. דוד
- ב. אהרון
- ג. יהושע
- ד. משה

שאלה מס' 12

על מי נאמר: "ולא נמצא נשים יפות כבנות... בכל הארץ ויתן להם אביהם נחלה בתוך אחיהם?"

- א. בנות צלפחד
- ב. בנות יתרו
- ג. בנות איוב
- ד. בנות לבן

שאלה מס' 13

מי אמר: "כַּעֲתָ מִחֶר סָאָה סִלַּת בְּשֶׁקֶל וְסָאֲתַיִם שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שְׁמֶרוֹן:"?

- א. אלישע
- ב. ירבעם
- ג. עובדיהו
- ד. ישעיהו

שאלה מס' 14

מי אמר: "חֲטָאֵתִי הִפְעֵם ה' הַצְדִּיק וְאֲנִי וְעַמִּי הִרְשָׁעִים:"?

- א. סנחריב מלך אשור
- ב. נבוכדנאצר מלך בבל
- ג. פרעה מלך מצרים
- ד. אבימלך מלך גרר

שאלה מס' 15

מי אמר: "מָעַט וְרַעִים הָיוּ יָמַי שְׁנַיִ חַיִּי וְלֹא הִשְׁיֵגוּ אֶת יָמַי שְׁנַיִ חַיִּי אֲבַתִּי בְיָמַי מְגוּרֵיהֶם:"?

- א. דוד
- ב. יעקב
- ג. איוב
- ד. אבשלום

שאלה מס' 16

מי אמר: "לֹא נִבְיָא אֲנֹכִי וְלֹא בֶן נִבְיָא אֲנֹכִי כִּי בּוֹקֵר אֲנֹכִי וּבּוֹלֵס שְׁקָמִים:"?

- א. ירמיהו
- ב. עמוס
- ג. מיכה
- ד. אלישע

שאלה מס' 17

למי נאמר: "לְעֵשִׂיר הָיָה צֹאן וּבִקֵּר הַרְבֵּה מְאֹד וְלָרֵשׁ אֵין כֹּל כִּי אִם כְּבִשָּׂה אַחַת קִטְנָה אֲשֶׁר קָנָה..."?

- א. דוד
- ב. אחאב
- ג. יואש
- ד. אחיתופל

שאלה מס' 18

מי אמר: "בן שמונים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע אם יטעם עבדך את אשר אכל ואת אשר אשתה אם אשמע עוד בקול שרים ושרות?"

- א. נחמיה
- ב. ברזילי
- ג. מפיבושת
- ד. כלב

שאלה מס' 19

על מי נאמר: "ואמלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה?"

- א. שלמה
- ב. בצלאל
- ג. יהושע
- ד. פנחס

שאלה מס' 20

מי אמר: "אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי מידי כי על כן ראיתי פניך כראת פני אלהים ותרצני?"

- א. גדעון
- ב. מנוח
- ג. דוד
- ד. יעקב

שאלה מס' 21

מי אמר: "ויט עלינו חסד לפני מלכי פרס לתת לנו מחיה לרומם את בית אלהינו ולהעמיד את תרבתנו ולתת לנו גדר ביהודה ובירושלם?"

- א. עזרא
- ב. שכניה
- ג. נחמיה
- ד. חנני

שאלה מס' 22

מי אמר: "ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו: והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חם והיה עלהו רענן ובשנת בצורת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי:"?

א. ירמיהו

ב. משורר תהילים

ג. שלמה במשלי

ד. ישעיהו

שאלה מס' 23

מי ניבא: "עד ישובו זקנים וזקנות ברחבות ירושלים ואיש משענתו בידו מרב ימים: ורחבות העיר ימלאו ילדים וילדות משחקים ברחבתיה:"?

א. עמוס

ב. ישעיהו

ג. יחזקאל

ד. זכריה

שאלה מס' 24

למי נאמר: "ואולם בעבור זאת העמדתיד בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ:"?

א. פרעה

ב. כורש

ג. בלעם

ד. סנחריב

שאלה מס' 25

על מי נאמר: "איש היה בארץ עוץ... והיה האיש ההוא תם וישר וירא אלהים וסר מרע:"?

א. איוב

ב. ברזילי

ג. אמציה

ד. עובדיהו

שאלה מס' 26

מי אמר: "אַרְיֵה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא ה' אֱלֹהִים דְּבַר מִי לֹא יִנְבֵּא:"?

- א. מיכה
- ב. עמוס
- ג. ישעיהו
- ד. שלמה במשלי

שאלה מס' 27

מי ניבא: "בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד ה' בְּחַרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְדוּלָה וְהַחֲזָקָה עַל לְוִיתֵן נָחַשׁ בְּרַח וְעַל לְוִיתֵן נָחַשׁ עַקְלָתוֹן וְהָרַג אֶת הַתַּנִּין אֲשֶׁר בֵּינָם:"?

- א. ישעיהו
- ב. צפניה
- ג. זכריה
- ד. עמוס

שאלה מס' 28

את מה מדמה שלמה בספר משלי ל: נָזַם וְהֵב וְחָלִי כְתָם

- א. ציר נֶאֱמָן לְשִׁלְחָיו וְנִפְּשׁ אֲדָנָיו יָשִׁיב
- ב. מוֹכִיחַ חֶכֶם עַל אֵזֶן שִׁמְעֵת
- ג. דָּבָר דָּבָר עַל אֶפְנֵי
- ד. וְשִׁמְעָה טוֹכָה מֵאֲרָץ מְרֻחָק

שאלה מס' 29

על איזה אירוע נאמר: "וְתִהְיֶה שִׁמְחָה גְדוּלָה בִּירוּשָׁלַם כִּי מִיָּמֵי שְׁלֹמֹה בֶן דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כִזְאת בִּירוּשָׁלַם:"?

- א. חג הפסח בימי חזקיהו
- ב. חנוכת חומת ירושלים בימי נחמיה
- ג. חנוכת היכל ה' בימי יהושע וזרובבל
- ד. המלכת יהואש

שאלה מס' 30

באיזה חודש הושלמה בניית חומת ירושלים בימי נחמיה? "ותשלם החומה בעשרים וחמשה ל_____ לחמשים ושנים יום:"

- א. אייר
- ב. ניסן
- ג. אלול
- ד. טבת

שאלה מס' 31

מי אמר: "לא איש אל ויכזב וכן אדם ויתנחם ההוא אמר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה:"?

- א. ישעיהו
- ב. מיכה
- ג. בלעם
- ד. אליהו

שאלה מס' 32

מי אמר: "וזהררה אתהם את החקים ואת התורות והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון:"?

- א. נתן
- ב. שמואל
- ג. יהושע
- ד. יתרו

שאלה מס' 33

מי אמר: "תקעו שופר בגבעה חצצרה ברמה הריעו בית און אחריה בנימין:"?

- א. ירמיה
- ב. עמוס
- ג. הושע
- ד. זכריה

שאלה מס' 34

מי אמר: "וְהָיָה בְּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת יְרוּשָׁלַם בְּנֵרוֹת וּפְקַדְתִּי עַל הָאֲנָשִׁים הַקֹּפְאִים עַל שְׁמֵרֵיהֶם הָאֲמָרִים בְּלִבְכֶם לֹא יִיטִיב ה' וְלֹא יִרְעֶה?"

א. מיכה

ב. עמוס

ג. הושע

ד. צפניה

שאלה מס' 35

את מה מדמה שלמה המלך בספר משלי ל: מְטֹר סַחֲף וְאִינן לְחֵם?

א. איש מתהילל במתת שקר

ב. גִּבֹר רֶשַׁע וְעֹשֶׂה דָלִים

ג. שֵׁלַח דְּבָרִים בְּיַד כָּסִיל

ד. מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם דָּל

שאלה מס' 36

מי אמר: "עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישׁוֹנִי בִישָׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֵנִי וּבַפְרוֹזִי וְאֲנִי מְתִי מִסֶּפֶר וְנֹאסְפוֹ עָלַי וְהַכּוֹנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי?"

א. יהושע

ב. יעקב

ג. משה

ד. שאול

שאלה מס' 37

מי אמר: "הַנְּשָׂר הַגָּדוֹל גָּדוֹל הַכְּנָפִים אַרְךְ הָאָבֶר מְלֵא הַנוֹצָה אֲשֶׁר לוֹ הִרְקָמָה בָּא אֶל הַלְּבָנוֹן וַיִּקַּח אֶת צִמְרֵת הָאָרֶז?"

א. צפניה

ב. מיכה

ג. יחזקאל

ד. הושע

שאלה מס' 38

מי אמר: "הקשיבו כל יהודה וישבי ירושלים.... כה אמר ה' לכם אתם אל תיראו ואל תחתו מפני ההמון הרב הנה כי לא לכם המלחמה כי לאלהים?"

- א. שכניה
- ב. נחמיה
- ג. יחזיאל
- ד. מיכיהו

שאלה מס' 39

למי נאמר: "וינתתיך לעם הנה לחומת נחשת בצורה ונלחמו אליך ולא יוכלו לך כי אתה אני להושיעך ולהצילך?"

- א. דוד
- ב. שלמה
- ג. ירמיהו
- ד. חזקיהו

שאלה מס' 40

מי אמר: "וידעתם בכל לבבכם ובכל נפשכם כי לא נפל דבר אחד מכל הדברים הטובים אשר דבר ה' אליכם עליכם הכל באו לכם לא נפל ממנו דבר אחד?"

- א. יהושע
- ב. משה
- ג. שמואל
- ד. עזרא

חלק שני: נא לענות על השאלות הבאות בקצרה

41-42

אשה שביקרה בירושלים מתוך סקרנות ואהבת חכמה אמרה: "אמת היה הדבר אשר שמעתי בארצי על דבריך ועל חכמתך: ולא האמנתי לדברים עד אשר באתי והראינה עיני"

41. מאיזו מדינה הגיעה האשה?

42. במהלך הביקור ניתנו למלך ישראל מתנות - ציינו אחת המתנות.

43-44

לעת זקנתה זכתה אשה להיות אומנת לתינוק שנולד לקרוב משפחתה
"ותקח... את הילד ותשתהו בחיקה ותהי לו לאמנת:"

43. מי האשה?

44. מה שם הילד?

45-46

נער רועה צאן סיפר שהצליח להכות ארי ודוב שנשאו שה מעדרו
"רעה היה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ואת הדוב ונשא שה מהעדר: ויצאתי אחריו והכתינו והצלתני מפיו"

45. מי הנער?

46. לשם מה סיפר עובדה זו?

47-48

אנשים מישראל ביקשו ממלכם לפעול להקל את נטל המס שהוטל עליהם. "אביך הקשה את עלנו ואתה עתה הקל מעבדת אביך הקשה ומעלו הכבד:"

47. מי המלך? _____

48. מי עמד בראש קבוצת הפונים? _____

49-50

בספר דברי הימים ב' מספר הכתוב כי בימי המלך יאשיהו נעשו פעולות לחיזוק בית המקדש "ויתנו את הכסף המובא בית אלהים אשר אספו הלויים שמרי הסף... ויתנו אתו עושי המלאכה אשר עשים בבית ה' לבדוק ולחזק הבית: והאנשים עשים באמונה במלאכה ועליהם מקודים... הלויים..."

49-50. ציינו שמות של שני לויים שהופקדו על מלאכת חיזוק בית המדש? _____

51-52

בעת אסיפת עם העיד עם ישראל על מנהיגו שנהג ביושר, באמונה ובניקיון כפיים כלפיהם. "לא עשקתנו ולא רצותנו ולא לקחת מיד איש מאומה:"

51. מי המנהיג? _____

52. לאיזה ארוע נדיר גרם המנהיג בתפילתו באותה אסיפה? _____

53-54

בחזרם מהשליחות תיארנו שני אנשים מישראל את ארץ ישראל כארץ זבת חלב ודבש: "אם חפץ בנו ה' והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב ודבש:"

53. ציין את אחד האנשים? _____

54. מה השליחות שהוטלה עליהם? _____

55-56

התורה מחייבת את האיכר לנהוג בחסד וברחמים בבהמות העבודה שלו. בשתי מצוות שמה התורה דגש על ענין זה

55. באילו בעלי חיים נאסר לחרוש יחדיו? _____

56. מה אסרה התורה לעשות לבעל החיים בעת דישת התבואה? _____

57-58

איש אחד שעמד בראש קבוצה של שש מאות איש הביע את נכונותו לסייע למלך ישראל בעת צרתו:

“חִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כִּי בְמִקּוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה שֵׁם אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אִם לְמוֹת אִם לְחַיִּים כִּי שֵׁם יְהוָה עֲבָדָה:”

57. מי האיש? _____

58. מה היתה צרת המלך? _____

59-60

במעמד מכובד בו נבנה מזבח לה' ברכו הכהנים והלויים את כל הנוכחים
“וְכָל יִשְׂרָאֵל וְזִקְנָיו וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטֵי עֲמָדִים מִזֶּה וּמִזֶּה לְאַרְוֹן נֶגֶד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם... לְכַרֵּךְ אֶת הָעָם יִשְׂרָאֵל בְּרֵאשֹׁנָה:”

59. מי המנהיג שכהנהגתו נחוג מעמד זה? _____

60. היכן נבנה המזבח? _____

בהצלחה

חידון מוקדם בכתב - דף תשובות

חלק ראשון

המקור	התשובה	אות התשובה	השאלה
בראשית יג' 17	אברהם	א	1
דברים לג' 13	יוסף	ב	2
רות א' 16-17	רות	א	3
תהילים יט' 6	משורר תהילים	ג	4
ישעיה ז' 22	ישעיהו	ד	5
מלכים ב' א' 8	אליהו	א	6
בראשית כד' 60	רבקה	ג	7
יהושע יד' 12	כלב בן יפונה	א	8
ירמיה כ' 9	ירמיהו	ג	9
יונה א' 6	יונה	ב	10
במדבר יא' 12	משה	ד	11
איוב מב' 15	בנות איוב	ג	12
מלכים ב' ז' 1	אלישע	א	13
שמות ט' 28	פרעה מלך מצרים	ג	14
בראשית מז' 9	יעקב	ב	15
עמוס ז' 14	עמוס	ב	16
שמואל ב' יב' 2	דוד	א	17
שמואל ב' יט' 36	ברזילי	ב	18
שמות לא' 3	בצלאל	ב	19
בראשית לג' 10	יעקב	ד	20
עזרא ט' 9	עזרא	א	21
ירמיה יז' 7-8	ירמיהו	א	22

זכריה ח' 4-5	זכריה	ד	23
שמות ט' 16	פרעה	א	24
איוב א' 1	איוב	א	25
עמוס ג' 8	עמוס	ב	26
ישעיהו כז' 1	ישעיהו	א	27
משלי כה' 12	מוֹכִיחַ חָכָם עַל אֵזֶן שְׁמָעֶת	ב	28
דברי הימים ב' ל' 26	חג פסח בימי חזקיהו	א	29
נחמיה ו' 15	אלול	ג	30
במדבר כג' 19-20	בלעם	ג	31
שמות יח' 20	יתרו	ד	32
הושע ה' 8	הושע	ג	33
צפניה א' 12	צפניה	ד	34
משלי כח' 3	גִּבּוֹר רָשׁ וְעֹשֶׂה דְלִים	ב	35
בראשית לד' 30	יעקב	ב	36
יחזקאל יז' 3	יחזקאל	ג	37
דברי הימים כ' 15	יחזקאל	ג	38
ירמיהו טו' 20	ירמיהו	ג	39
יהושע כג' 14	יהושע	א	40

חלק שני

	שבא	41
מלכים א' י' 7	זהב בשמים, אבן יקרה	42
	נעמי	43
רות ד' 16	עובד - בנם של רות ובוועז	44
	דוד	45
שמואל א' יז' 35	ביקש לשכנע את שאול המלך שיאפשר לו להלחם נגד גלית	46

	רחבעם	47
מלכים א' יב' 5-1	ירבעם	48
דברי הימים ב' לד' 12	יַחַת וְעֵבְדֵיהוּ , וְזִכְרִיהָ וּמְשָׁלָם	50-49
	שמואל	51
שמואל א' יב' 4	הורדת מטר בימי קציר חיטים	52
	יהושע / כלב	53
במדבר יד' 8	לרגל את ארץ ישראל	54
דברים כב' 10	שור וחמור	55
דברים כה' 4	לא תחסום שור בדישו	56
	איתי הגיתי	57
שמואל ב' טו' 21	דוד ברח מפני אנשלום בנו	58
	יהושע	59
יהושע ח' 33	עיכל	60

הזוכים בחידון התנ"ך העולמי

חתן התנ"ך - אייל יצחק מטס, ישראל

סגן ראשון - ישראל אודי אלגרבל, ישראל

סגן שני - ארד קוצר, ישראל

סגן שלישי - ראיין רפאל ריפסמן, קנדה

סגן רביעי - יהונתן אברהם חיימוביץ', קנדה

הזוכים בחידון התנ"ך לתפוצות

כלת התנ"ך - טרי דבה אטרי, מקסיקו

סגנית ראשונה - אביגיל כהן, ארגנטינה

סגנית שנייה - חנה חרג, אוסטרליה

סגן שלישי - מיכאל קיי, אנגליה

המשתתפים שעלו לגמר החידון

קנדה	יהונתן אברהם חיימוביץ'
ישראל	ישראל אודי אלגרבל
פנמה	טניה זכאי
ישראל	ארד קוצר
ארצות הברית	תהילה קורנווסר
דרום אפריקה	אדם מלניק
ישראל	דורון קדוש
ארצות הברית	בנימין קפקס
מקסיקו	סופיה טואצ'י
קנדה	ראיין רפאל ריפסמן
ישראל	אייל יצחק מטס
קנדה	אליענה רוהר
מקסיקו	דוד רייק
ארצות הברית	שלוה אייזנברג
בלרוס	אלכסנדרה שפליץ
מקסיקו	אורית גוגנהיים כ"ץ